

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 15 fillér.

Nyulter sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELOS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, január 8.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A lélekharang.
Lukács Béla üngyilkossága.
Egy királyné vetélytársa.
Schratt Katalin és a Burg.
Szeless Adorjánt letartóztatták.
Merénylet a belga király ellen.
Grájlerosból — ügyvéd.
Ettore Schiavoni.
Tárca: Apró feledékenységek. Irta: Franok Pauly.
Regény-Csarnok: A szürke asszony. Irta: Sudermann H. Fordította: Hellerné-Oláh Margit.

A lélekharang.

Arad, január 7.

(—z —y.) Nehogy azt higgye a választások előtt különben se nyájias olvasó, hogy a mostani parlament fölött huzgáljuk meg a lélekharangot.

Hanem igenis beszélünk a kissé távolabb álló, de mégis közelálló törvényhatósági tisztújításokról. „Ez lesz az utolsó választás” mondják sóhajtva azok, a kik a törvényhatósági önkormányzat hiveinek szeretik vallani magokat; „az utolsó választás”, mondják megkönnyebülten a reformok barátjai.

A magyar alkotmány történelmében a törvényhatóságok elévülhetetlen érdemeket szereztek annak megvédelmezésében és tovább fejlesztésében. A ki ezt tagadni merné, az hazánk történetét nem

ismeri. Nem is akarnak az érdemeiből egy szemernyit sem levonni azok, a kik a megváltozott viszonyok következtében a törvényhatóságok reformálását irták zászlójukra. A megváltozott viszonyok az intézményeknek ahhoz mért megváltoztatását, esetleg új intézményeket követelnek.

A törvényhatóságok, mint az „alkotmány védbástyái”, hiven és becsületesen megfeleltek ennek a kötelességüknek. Ma már nem tetszeleghetnek ebben a szerepben. Ebbeli feladatukat ma már más organumok teljesítik éppen oly hiven és becsületesen. A törvényhatóságokra ma már az a nem kicsinylendő feladat nehezedik, hogy jól, gyorsan és pártszempontoktól menten ellássák a közigazgatást; a mi nem is olyan könnyű feladat, ha meggondoljuk, hogy a közigazgatás a bölcsőtől a koporsóig kíséri az emjert változatos életének tartama alatt s ha meggondoljuk, hogy az embernek ugy anyagi, mint szellemi érdekei mily sokszoros fonalzalakkal vannak összekötve a közigazgatással.

Uriási tévedésben vannak azok, a kik a tisztviselők választásában látják a törvényhatósági önkormányzat lényegét s a kik ezen jog elvesztésében a törvényhatósági élet teljes megsemmisülését siratják. Bár elismerjük, hogy a tisztviselők választása az önkormányzati jogok egyik legfontosabbika volt, olyan, hogy az az önkormányzat lényegét teljesen kimerítette

volna. A tisztviselők választása és önkormányzati jog fogalma nem fedték egymást.

A régebbi időkben, mikor a tisztviselői állások „nobile officium”-ok voltak, még volt értelme a választásoknak, de napjainkban a „nobile officium”-ok kora lejárt és mindenki megvárja jól teljesített munkájának megérdemelt jutalmát. A mai nehéz megélhetési viszonyok között, a létért való szakadatlan küzdelemben a könnyelműség vádjá nélkül senki sem biztatja magát és családját a jövő bizonytalan esélyeire. Innen magyarázható meg a tisztújítások alkalmával tapasztalható az a jelenség, hogy igen sok állásra, főleg olyanokra, a melyeknek betöltése végzett fiatal erőt kíván, egyáltalában nem akad pályázó.

A kinevezési rendszerrel és a fizetések rendezésével ezen a bajon segítve lesz; mert az állás biztonsága nagy vonzerőt fog gyakorolni. Csodálkozunk is azon a szívós makaesságon, amelylyel az önkormányzat hivei a választási rendszerhez ragaszkodnak és annál inkább csodálkozunk, mert most is, valahányszor egy nem nyünkre való választásról van szó, részükről azonnal felhangzik a panasz, a választási visszaélések, a korrupció, a főispáni önkényeskedés stb. stb. miatt. — Hátha ezeken a bajokon a mostani rendszer keretén belül segíteni nem lehet, a józan ész is nem azt javalja-e, hogy egy más rendszerrel tegyünk kísérletet!

Az Aradi Közlöny újévtől kezdve minden előfizetőjét bebiztosította beleset ellen. És pedig halál esetére 3000 koronára, rokkantság esetére szintén 3000 koronára.

TÁRCA.

Apró feledékenységek.

Irta: Franok Pauly.
(Francziából.)

A leves nagyon el volt sózva, a burgonya meg kétségbeesetten kért, követelt egy kis sót; a sült sületlen volt, a sütemény pedig inkább pörkölt volt, annyira összeégett. — Czicza arczáról azonban — mintegy magyarázatképpen — tisztán leolvashattam, hogy felmondott a szakácsnőnek. Ilyen előzmények után misem volt természetesebb, mint hogy az ugynevezett asztali diskurzus keserves lassúsággal és rövid, szaggatott szóváltás medrében folyt mindaddig, míg az asztalt leszedték és én kényelmesen hátradőlve szivarra gyujtottam.

Ugy látszik, ez a pillanat volt a legalkalmasabb az ellenségeskedést megelőző csatározások megkezdésére, mert feleségem, a Czicza, nyomban rákezdte:

Ó: Mégis jó dolga van egy ilyen férfinak! Üldögél itten nagy kényelmesen, füstöl és örül az életnek!

Én: Tulajdonképpen nem látom be, hogy miért ne üldögélhetne a nő is, és miért ne örüljön szintén az életnek!

Ó: Igen! ezt meglehetné a nő is — ha nem volna férje...

Én: De lelke!

Ó azonban nem hagyta magát félbeszakítani és zavartalanul folytatta:

— ... olyan férje, a ki nem tart meg semmit sem az eszében, — bármire kérje őt az ember, bármily fontos is legyen az a dolog!

Tettetett egykedvűséggel kezdtem kékes füstkarikákat eregetni a levegőbe, alattomban pedig azon törtem a fejemet, hogy vajon mit is felejtettem hát el.

— Nem jut egyáltalában az eszembe — szoltam végre önmegadó fejcsóválással.

Ó: Bezzeg eszedbe jutna, ha valami sörözésről volna szó a Muhrban, vagy valami hűvösölgyi kirándulásról...

Én: (remegve): Vagy ha jobbra-balra kell szaladgálni olyan bevásárlások után, a miket Te felejtél el, vagy Zádornak megüzenni azt, a mit Te felejtettél el megmondani Zádornak...

Ó: (diadalmasan): Vagy egy levelet a postaszekrénybe dobni.

Én: találva érezvén magamat, annyira megjedtem, hogy még a szivart is elfelejtettem továbbszívni.

— Miféle levelet? — kérdém végre bátoritanul.

Ó: Azt a levelet, a melyiket ma a fel-

öltöd zsebében találtam! Felesleges, hogy olyan szemekkel nézz reám. Csupán használt zsebkendő után kotorásztam ottan. Hiszen szokásod szerint mindig hordasz magaddal vagy hat darabot; holnap pedig nagymosás lesz.

Én: Hogy? Mit? Hol?

Ó: Ezt az anyámnak irt levelet, a melyet még a mult hétfőn biztam rád feladás végett. — Kivette zsebéből a levelet és bizonyos határozottsággal helyezte elem az asztalra. Rögtön beláttam, hogy nincs több kibúvás.

— Hm! Mostan már, ugy-e drágám, el is készt a feladással? — kérdeztem én — amugy félhangon.

Czicza rám tekintett és néma haragot olvastam ki szemeiből. Haragjának eme jelzőjén fölbátorodva bünbánólag vallottam be:

— Csakugyen borzasztó! El sem tudom képzelni, hogy is felejtettem el. Fontos volt a levél?

Ó: Hogy fontos volt-e? És még te ezt kérdezed! Ebben a levélben kértem meg anyánkat és unokanővéreimet, hogy vegyenek a kis fiunk számára a végeladásra került áruházból néhány gyapju-ruhácskát, a melyekre oly nagy szüksége van Laczkónak. No, most már vége van a végeladásnak és két árat kell adnom a ruhácskákért.

Én: Nos, hát fedezni fogom a károdat — ennyi az egész.

Véleményünk szerint azonban nem is a tisztviselők választásán fordul meg az önkormányzati jog lényege. Törvényhatóságaink az önkormányzat szempontjából sokkal többet nyernének, ha felszabadulnának a kormányhoz azon mindenre kiterjedő gyámkodása alól, amely alatt jelenleg vannak. Ha az önkormányzati elemek számára az eddiginél nagyobb cselekvési kör biztosíthatnák; ha a törvényhatóságok számára csak az önkormányzat látszata adatnék meg, mindjárt pezsgőbb élet fejlődne ki a törvényhatóságokban és az önkormányzati élet szempontjából sokkal többet nyernének, mint a mennyit a tisztviselők kinevezésében veszítettek.

Az a körülmény, hogy a magyar nemzet, amely alkotmánya és alkotmányos intézményei fenntartásában rideg konzervativizmust fejt ki, elérkezettnek látja már az időt a törvényhatóságok reformálására, a legékebben szóló tanubizonysága annak, hogy ez az intézmény valóban megérett a reformra. Bizonyos meghatottsággal fogjuk szemlélni „az utolsó tisztújítás”-t a törvényhatóságoktól jelen szervezetükben olyképp veszünk búcsút, mint egy oly barátunktól és jótevőnkől, kit az idő kéréseivel törvénye döntött sirba.

TÁVIRATOK.

Magyar miniszterek Bécsben.

Bécs, január 7. Széll Kálmán és Darányi Ignác miniszterek ma délben Bécsbe érkeztek. Hegedüs kereskedelemügyi minisztert estére várják.

A transzváli kérdés.

Fokváros, január 7. A benszülötteknek még meg nem erősített jelentése szerint 100 ember keresztül ment Clamwillaim kerületen és Malmesbury felé vonult. Bizonytalan, vajjon ezek burok vagy benszülött farmerok voltak-e.

A kínai háború.

Peking, január 7. Kaolijingbe, a hol e hó 16-án kihágások történtek, egy angol büntető expedíciót küldtek Tulloh

ezredes vezénylete alatt. Ez az expedíció ma visszaérkezett. A helység lakói megadták magukat. A hivatalnokok már előbb elmenekültek. Az expedíció lefoglalt sok fegyvert és a kihágások megtorlására lerombolta a templomot.

London, január 7. A Times-nak jelentik Pekingből tegnapi: A pétervári kínai követ felhatalmazást nyert, hogy tegyen erőfeszítéseket az orosz-kínai egyezmény revíziójának kieszközlésére. Ugyanannak a lapnak jelentik Sanghaiból e hó 5-éről; Uchtomszki herceg holnap Európába utazik, miután misszióját — a mint látszik — sikerrel befejezte.

London, január 7. A Standardnak jelentik Sanghaiból tegnapi: Singafui kínai jelentések szerint Tungfusziang 14,000 főnyi seregében Kjuencsau mellett, a Kansu tartományban lázadás tört ki.

London, január 7. A Times-nak jelentik tegnapi Pekingből: Egy császári ediktumban, melyet Csangcsicsung kívánságára bocsátottak ki Csing és Lihungcsang felhivatnak, hogy a követek közös jegyzékének aláírását halasztják el, míg annak 5, 7, 8. és 9-ik cikkéi módosítva lesznek. A kínai meghatalmazottak azt válaszolták, hogy lehetetlen a már császári szankcióval megadott hozzájárulást a jegyzékhez visszavonni. A meghatalmazottak kijelentik, hogy Csangcsicsung felszólalása ellenére el vannak határozva, hogy a zárójegyzék aláírják és a császári pecsétet alája teszik.

Ettore Schiavoni.

(A vasárnapi vívó-akadémia.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 7.

A divatos olasz vívóiskolának egyik legnagyobb mesterét, Ettore Schiavoni-t, a világbajnokot, láttuk és csodáltuk azon a vívó-akadémián, melyet Maione Vincenzo, az Aradi Athletikai Klub kiváló vívómestere rendezett vasárnap délután a Fehér Kereszt emeleti nagytermében Berlinből jött hozzánk az olasz mester, hogy barátjának és kedves tanítványának Maione-nak örömet szerezzen, hogy összemérje a vitort, a kardot, vele és a fiatal olasz mesterekkel.

Schiavoni nemcsak művészetére, de természetére nézve is kiválóan „nagy”. Hatalmas, öles alak, széles vállakkal, nehézkes, kemény járással, jellegzetes olasz arczzal. Csak abban üt el az olaszoktól, főleg az olasz vívóktól, hogy bámutatos flegma felett rendelkezik. Ezt az angol flegmát megtartja vivás alatt is. Nem ugrál többet a kelleténél, nem kergeti sarokba ellenfelét, hanem azt a gyakorlatot, a mit csuklójával végbevisz, meg kell nézni. Mesésen csodás az az elegáns könnyedség, a mivel kardját forgatja. Mozdulatai szédítő gyorsak, szemmel alig követhetők, de mindenkor brillians technikáról adnak számot. A robusztus alak egy kigyó karcuságával hajlik, siklik előre, hátra és oldalt, a mire a helyzet parancsolja. Biztos kéz, biztos szem, villámgyors felismerése az ellenfél gyengéjének és erejének, mesteri cselvágások és — szinte bántóan tulzott udvariasság, melyet partnereivel szemben tanúsít, ezek jellemzik a hírneves olasz bajnokot.

A mi a flegmát illeti, e tekintetben éppen ellentéte Schiavoninak Maione Armentani szegedi vívómester, a tegnapi akadémia második érdekessége. De ellentétele testalkat dolgában is. Karcus, rendkívül izgékony fiatal ember, csupa tűz, csupa szenvedély; valódi olasz szépség. Hevesen támad, hasonló heveséggel véd. Villogó sötét szeméből bajos kinézni a szándékát. Ember legyen a talpán, a ki villámgyors, szakadatlan ütéseit kiparirozza. Még a nagy Schiavoninak is kemény dolgot adott egy-két mestervágásával a feltűnő ügyes, gyorskezü tanítvány. Kivált Nüstädter-rel, a temesvári katonai helyőrségi vívómesterrel való mérkőzése provokált sok zajos tapsot. Macska ügyességével, hajlékonyságával mozgott. Plasztikus mozdulatai, élénksége és tudása elragadta az egész közönséget. Sokat tapsolt a fiatal mesternek Háromy László, a budapesti Wesselényi-vívóklub elnöke is, ki a mérkőzéseket karddal a kezében dirigálta s a kinek ugyancsak sok küzdelmébe került a szenvedélyes mester temperamentumát a vezényszavak be nem várása miatt olykor az összecsapások megisméltése által is mérsékelni.

A harmadik mester, Nüstädter, komolyan, megfontoltan dolgozik. Korántsem olyan gyors, mint Armentani, de azért nagy tudásról és nem mindennapi ügyességről adott számot.

Maione Vincenzót aradi szerepléséről és a tavalyi akadémiáról jól ismerjük. Egyike a vi-

Ó: Nem! Nem ennyi az egész. — Czi-
oza elővette zsebkendőjét és én reszketni kezd-
tem.

— Olyasvalamit tettem — folytatá ő — a
mit sohasem fogok magamnak megbocsájthatni.
És mindennek te vagy az oka. Egy egész héten
át nem gondolsz a levélre. Sosem fogok ezen-
tul valamit rád bízni. Nem, nem! Hallgass!
Mit sem akarok tudni! — Tudd meg hogy
gyűlöllek! Bár inkább soha sem ismertelek
volna!

Én! Igazán, lelkem, kissé meggondolatlan
vagy!

Ó: Meggondolatlan? Mikor én miattad
megsértettem anyánkat és a lányokat, pe-
dig ők olyan érzékenyek és mindig olyan
jók voltak hozzám — jobbak, sokkal jobbak,
mint te.

A zsebkendő ismét működésbe lépett.

— Az isten szerelméért, ugyan mivel sér-
tetted volna meg őket — kíséreltem meg őt
megnyugtanni. — Avval tán, hogy nem kapták
meg leveledet és megbízásodat. Na lásd, Czi-
oza, jer, ne légy olyan kis oktandi!

— Oh istenem, — sóhajtott ő. — Hiszen
nem az a baj, hanem, hogy — igen — én egy
másik levelet is irtam nekik, mielőtt ezt meg-
találtam volna a zsebedben.

Én: Ahá! — Már értem. — Es ugye, —
természetesen, haragodban irtad azt a le-
velet?

Ó: Igen.

Én: És, mondd csak, nagyon — hogy is
mónddjam — haragodban irtad azt a levelet?

— Oh, György, ne is kérdezd! — szolt ő és
arczára oly roppant nagy szerencsétlenség' bá-
nat érzete borult, hogy indítatva éreztem ma-
gamat szivarom eldobására és a vigasztalási
manőverek megkezdésére.

Én: Hát hiszen írhatok még egy levelet,
melyben mindent kimagyarázol, — ajánlottam
neki.

Ó: Igen, de én annyira udvariatlan, izga-
tott hangon irtam. Barátságatlanságnak, szivte-
lenségnek tekintetem, hogy, noha tudták, hogy
Laczikának szüksége van a kis ruhákra, még
csak nem is válaszoltak.

Én: Hát majd kimentheted magadat azzal,
hogy a levélíráskor kissé izgatott voltál.

Ó: Kissé! Nem kissé, hanem nagyon, György!
A szakácsnő ma reggel megint nem kelt fel
idejében és én féltem, hogy nem találod ké-
szben a reggelit, megint dörögni fogsz.

Én. De lelkem . . .

Ó: És hogy megint zsörtölődni fogsz . . .

Én: Na, dehát nem tettem semmi ilyest,
ugye?

Ó: Igen, de úgy nézdel mintha Iga-
zán. Béla, nem is tudod elképzelni, fogal-
mad sincs róla, hogy milyen borzasztóan tudsz
te nézni!

Én: Igen? Na jó, hát azután a szakácsné . . .

Ó: Hát, felmondtam neki, a mire ő elkezdett
szemtelenkedni. Ekkor jutott eszembe a Laczika

ruháinak a dolga, leültem tehát és megírtam
azt a második levelet.

Én nagybölcsen elkezdtem csóválni a feje-
met és némi fölényvel szoltam:

— Látod, édes, éppen ez a dolog bibéje!
Az ember ne írjon levelet, a mikor izgatott
kedélyáll . . .

Haragosan felpattanva szakított félbe ő:

— Nagyon csinos vagy, mikor ily bölcs ta-
nácsokat osztogatsz — nekem, holott minden
a te hibád! A gondatlansággoddal és feledékeny-
ségeddel az egész életemet tönkre teszed. Sosem
teszed meg azt, a mire kérek. Nem éppen
igy volt-e az Aranka néni nevenapjára irt sze-
rencsekívánat is, a melyet a névjegyartóban
feleddél, úgy hogy a néni a nevenapja után egy
hétre kapta meg a levelet, a min, természetes,
hogy annyira felbosszankodott!

Én: Ez már régóta megint rendbe jött, mi-
után kimagyaráztam neki a dolgot.

Ó: Hát a hal, a melyet elfeledtél megren-
delni — különben ezt előre is gondolhattam
volna. Pedig Zádorékat ebédre hívtuk meg,
ugy hogy a szakácsnőt kellett elkergetnem
szorgos munkája mellől halért — ez per-
sze két hétig dörögött e miatt, s azonfölül
még tizszeres árat is kellett fizetnem a harcsá-
ért a boltban — hisz jól tudod mennyivel
drágábbitt a Belvárosban.

— Mindenki elfeledhet egyszer valamit —
volt az én félénk megjegyzésem.

Ó: Nem egyszer. Mindig. Már levelet sem

dék legjobb mestereinek, a ki tanítványait szenvedélyével, virtuozitásával valósággal frap-pirozza. Mint vivó az első között áll. Gyönyörű mérközéseket láttunk tőle főleg abban a mesteri viadalban, a melyet *Scheuchenstuel* alezredessel, majd *Schiavonival* tett. A laikusokat is elragadta rendkívül értékes vágásaival, pompás mozdulataival, elegáns fellépésével és nagy könnyedségével. Az assaut végén felzúgó taps a kiváló mesternek és a jeles tanítványnak egyaránt szólott.

Az amatőrök közül messze kiemelkedett *Scheuchenstuel* Viktor csász. és kir. 33-ik gyalogezredbeli alezredes. Az ő tudása, ügyessége egész a mesterek színvonalán áll. Két gyönyörű mérközést láttunk tőle *Schiavoni*-val és *Maione Vincenzó*-val; mindkettő remeke volt a vivási tudományban. Zajos tapsok jutalmazták a kitűnő vivót úgy a mérközések alatt, mint azok befejeztével.

A Wesselényi vivó-klub starja *Krencsey Géza* volt, egy rendkívül ügyes, mozgékony fiatal sportsman, a ki nagyon magára vonta a figyelmet. Vivási modora *Armentani*-éhoz hasonlít, tudás dolgában sem marad sokkal mögötte. Szép formát mutatott *Himmel Emil* temesvári főhadnagy is.

Az iskola-vivókat *Maione Vincenzo* mutatta be. Ezek sorában legjobban feltűnt *Krémer József* borkereskedő és *Deutsch János* csász. és kir. 33-ik gyalogezredbeli főhadnagy, *Brankován István* honvédfőhadnagy, *Ive Ferdinánd* 33-ik ezredbeli hadnagy. Főleg a hölgyek kísérték nagy figyelemmel *Maione Vincenzo* feleségének, *Maione Elvira* urnőnek, a nagy *Santelli Stalo* nővérének törvívását, a ki zajos tapsok közt férjével mutatott be egy sikerült mérközést.

Szünetek alatt a csász. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara szórakoztatta a megjelent nagy közönséget.

A jury a következő tagokból állott: *Lehman* Viktor vezérőrnagy, dandárparancsnok, *Vásárhelyi Béla* főrendiházi tag, az aradi- és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója, *Wachsmann Vilmos* ezredes, a csász. és kir. 33-ik gyalogezred parancsnoka, *Lázár Frigyes* ezredes, a csász. és kir. 3-ik huszárezred parancsnoka, *Dittrich Albert* csász. és kir. 33-ik ezredbeli alezredes, *Hámory László*, a budapesti Wesselényi vivóklub elnöke, *Sorbán János* fő-

merek ma holnap rád bizni, hiszen örökké elfelejtetted feladni.

Idegesen kezdtem tépdetni szakállamat. Valóban, igaz Gyakran felejtkeztem meg a levelekről, néha még az enyéimről is.

Ekkor hirtelen egy gondolat villant meg agyamban, olyan gondolat, a mely hangos kacajra készítetett.

Czicza majdnem megkövülten nézett rám. — Iszonyu ember vagy te! — kiáltott végül; aztán zokogva folytatta: — Veled nem élhetek többé; te kineveted és kigunyolod az én fájdalmaimat. El fogok menni és . . .

— Hisz minden rendben van, szívem; — szóltam közbe átölelve őt. — Nemde te ma reggel adtad át nekem azt a haragos levelet, hogy bedobjam a postaszekrenybe?

— Persze!

Tudod, Cziczám, a dolog úgy áll, hogy . . . hogy én ezt a levelet . . . sem dobtam be a szekrenybe . . . Tudod, egészen megfélemeztem erről is.

Egy pillanatnyi mély csend következett. Aztán leszárította könyeit.

— Ugy-e, hogy okosan cselekedtem — kérdeztem végül — nemde?

— Ugy?! Nos én azt mondom, hogy — szégyeld magad!

Szégyeltem magam, de forró csókot nyomtam az ajkaira.

ispáni titkár és *Nagy Sándor*, aradi tornaegyesület titkára.

Mériközések után a jury kiosztotta a tiszteletdíjakat. Aranyérmét és *Maione Vincenzo* gyönyörű bronz emléktárgyát kapta *Schiavoni Ettore*, a második aranyérmét *Scheuchenstuel* alezredes, a harmadikat *Krémer József* borkereskedő.

A vivóakadémiának természetesen *Ettore Schiavoni* volt a központja. De minden tekintetben érdekes volt a verseny s nagy gyönyörűségére szolgált a termet betöltő közönségnek. Arad egész előkelőségét ott láttuk, a hölgyeket úgy, mint az urakat, főleg pedig a katonatiszteket. Tömöttek voltak az állóhelyek is, egy szóval az érdeklődés nem hiányzott és a látottakban teljes kielégítést nyert. *Maione Vincenzo* meg lehet elégedve az eredményével. Jó hírét és dicsőségét öregbitette vele. Nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy a vasárnapi akadémia nagyban hozzá fog járulni az Aradon egy idő óta kissé elhanyagolt vivó-sport élénkebb fellendüléséhez.

Egy királyné vetélytársa.

— Wyse Bonaparte Mária. —

Arad, január 7.

Franciaország történetirői évek óta a napoleoni legendák feldolgozásával foglalkoznak és ezzel egyetemben a második császárság korával. Ezen időnek egyik legérdekesebb nőszemélye volt *Wyse-Bonaparte Mária* hercegnő, ki ma 67 éves, háromszoros özvegy, férjei után *Solms*, *Ratazzi* és *Rute* neveket viselte.

Wyse Bonaparte Mária hercegnő *Bonaparte Lucian*, I. Napoleon bátyjának unokája, anyja *Lätitia* hercegnő volt, ennek férje pedig *Sir Thomas Wyse*. A hercegnő már 6 éves korában bámulatos erélyének adta tanúbizonyságát, a midőn azt kívánta, hogy vágjanak le előtte egy bárányt, mert meg akarja a halál szenvedését ismerni, ne hogy féljen attól. Tizenöt éves korában tanítónői vizsgát tett le kitűnő sikerrel.

1848. játszott le egyik legérdekesebb regénye életének. Bálba készültek, anyja egy kivágott ruhát adott reá, ő azonban vonakodott azt felvenni, erre anyja arczul ütötte. *Mária* szó nélkül tűrte az ütést. Elment a bálba. Első táncosa *Solms Eduárd* gróf volt. A négyes alatt észreveszi a gróf, hogy a hercegnő könyezik, megkérdezte az okát, mire őszintén elmondta a közte és anyja között lefolyt jelenetet.

— Ilyen életet én nem tűrök, vegyen el gróf ur feleségül, fejezte be mondókáját *Mária*.

A gróf azonban nős ember volt s maga helyett öcscsét ajánlotta, ha a hercegnőnek 14 nap alatt nem változik meg a szándéka. Két hét után találkozott a gróffal.

— Hol az öcsce, kérdé ő, szándékom nem változott.

Pár napra reá, meg volt a 15 éves hercegnőnek az eljegyzése *Solms Frigyes* gróffal.

Ez időben üzték el a francziák *Fülöp Lajos* királyukat s *Napoleon* mint a jövő emberét kezdték már emlegetni. 1848. december 2-án, két napra tehát *Napoleon* elnökké választása után a *Boulogne-sur-Seine*-ben megtartották a 16 éves *Wyse Mária* lakodalmát.

Bonaparte-Solms Mária asszonynak, ki csak a szabadság után vágyott, a férjhez menés után meg volt tehát a szabadsága, sőt egy kicsit nagyon is sok, miután férje — elhanyagolta.

Herceg *Bonaparte Lucian*, az asszony nagybátyja vezette be őt a társaságokba s első percztől kezdve elbűvölte az előkelő férfivilá-

got. Egy opera előadás alkalmával egymás mellé került az ország két legszebb asszonya, *Montiyo Eugenia* grófné — ki később III. *Napoleon* neje lett — és *Solms Mária*. Mindketten féltékenyek voltak egymás szépségére.

Mária egy ideig utazgatott s épp azon időben került haza, midőn vetélytársnőjének férje császár lett. A politikai világ előkelősége *Solms* asszony palotájában adott egymásnak találkát, miután ez volt akkoriban egyike a legfényesebbeknek.

A Tuileriákban rossz szemmel nézték ezt s egy napon *Maupas* rendőrminiszter maga elé idézte a „hercegnőt”. *Solms* asszony azt válaszolta, hogy egy *Napoleon* unokanővére nem megy el *Maupas* urhoz, hanem ha valamit akar, úgy jöjjön ő el. *Maupas* természetesen nem ment el, hanem miután az ellenzék nagyon is sokat tartózkodott a palotában, megtiltotta az estélyek rendezését. Majd egy pár milliót ajánlottak neki fel, csak hogy távozzék Párisból. Midőn erre sem távozott, kitiltották s rendőri karhatalommal éjjel kihurczolták. A belga határig meg sem állottak vele.

Emiatt pörrel támadta meg az államot. Férjét azonban megvásárolták s ez nyilatkozatot állított ki, hogy ő nem francia állampolgár, s így a kitiltás jogos volt. A grófnak 800 hektáros földbirtokot vásároltak Amerikában és 600,000 frankot adtak ezért a nyilatkozatáért.

Az asszony így *Brüsszelben* maradt s onnan dirigálta a császár ellenes pártot mindaddig, míg III. *Napoleon* vele békét nem kötött.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Kis szökevény, operette. (Páratlan bérlet.)
Szerda: *Coralie* és társa, bohózat. (Páros bérlet.)
Csütörtök: *Coralie* és társa, bohózat. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Kis a l a m u s z i, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: Kis a l a m u s z i, operette. (Páratlan bérlet.)

A madarász.

— Január 6. —

Uj operett, uj dalokkal nem igen került már a színház kezébe, hát mit csináljon bujában? Régi dal, régi dat, régi dicsőségről — hadd jöjjön elő! Es így került vasárnap este „A Madarász” előadásra. De nem zúgolódott érte senki, sőt a színház zsufolásig megtelt, a mi szinte ritkaság számba menő látvány. A közönségnek nagyon jó, összevágó előadásban volt része, bár voltak kifogás alá eső részletek is, mint például az első felvonás nagy fináléja, melyet a karok fegyelmezetlensége valóságosan lerontott.

Annál jobbak voltak a soloénekesek, kik mindannyian kelő érvényre juttatták a gyönyörű énekszámokat. A *Postás Milka* minden operett-primadonna leghálásabb partija, melyben úgy ének, mint játékban fényes sikereket arathat.

Felhő Rózi ezen szerepével csak gazdagította sikereit, és habár a magas fekvésű énekszámok erős próbára teszik hangját, mindazonáltal a legnagyobb virtuozitással oldotta meg feladatát. Játékában sok eleveiség, és lehetőleg még több kedvesség és pajkosság volt. A közönség már első belépésénél és minden énekszám után pedig újra zajosan megtapsolta kedvencét és megismételtette *Szaniszlóval* való bájos duettjét. Az első felvonás után szép virágcsokrot és virágkosarat nyújtottak fel neki a szinpadra.

A fejedelemnőt *Rédei Szidi* játszotta, ki szép hangjával ma ismét uralta a helyzetet. A virágcsokor, melylyel kitüntették, nem volt konvencionális figyelem, hanem a kitűnő ének és játék méltó jutalma.

Adelaida szerepe *Tolnainának* adott alkalmat arra, hogy remek komikumával mulattasson és valóban, amíg ő a szinpadon volt, a közönség mindenkor diskret bohóságain sokat nevetett. *Szaniszló* gróf *Boda Ferenc*nek jutott, aki már a *Csepürágókban* meggyőződte-

tett arról, hogy igen tehetséges és ügyes tagja a társulatnak. Szaniszlója éppen oly sikerültnek mondható, mert éneke tisztán csengett és korrekt hangvételevel kellemesen hatott.

A madarászt *Érczkövi* adta, mely szerepében a játék minden tekintetben kifogástalannak bizonyult; ének számaival sok tapsot aratott és különösen a második felvonás „csak azért” dalát, melyet sok érdelemmel énekeltek meg is ismételtették.

A karok ma valamivel gyöngébbek voltak a rendesnél. **Carolus.**

* **A gyimesi vadvirág** vasárnap délután szép számú közönséget vonzott a színházba, mely a népszínmű szépségeitől el volt telve. *Rédei Szidi* és *Felhő Rózsi* sok tapsot kaptak, kik mellett *Bácsné*, *Kalocsa Róza*, *Tolnainé* a közönség tetszésével találkozott. Igen jól állták meg helyüket továbbá *Palágyi*, *Nemes*, *Fenyéri*, *Bács*, *Mezei*, *Hegyessi* és *Czakó*.

* **Balla Kálmán** — színigazgató. Mint lapunk egyik számában közöltük, a győri színügyi bizottság előterjesztése alapján a városi tanács a színházat *Békés Gyulának* adta oda 1 szótöbbséggel s így *Balla Kálmán*, ezen egyik legintelligensebb, tehetségben kiváló színész elesett a színházról. Most azonban, mint táviratilag értesülünk, új fordulat állott be, a menyinyiben *Békés Gyula* visszalépett s helyette a tanács egyhangulag *Ballának* adta ki a színházat, a ki a szükséges kauczióval felutazott a szerződés megkötésére.

* **Az új szubrette.** *Leszkai* színigazgatónk szubrette színésznőnek a jövőt évre *Tomcsányi Russi* kisasszonyt szerződtette.

* **Ismerőseink szerződötése.** A „Színészeti Közlöny”-ben olvassuk, hogy az aradi színház volt tagjai hova szerződtek. A *kolozsvári* nemzeti színházhoz szerződtek: *Szakacs Andor*, *Tompa Kálmán*, *Mezey Mihály*, *H.-Novák Irén*, *Molnár László*, *Gyöngyi Izsó*. — A *kassai* színházhoz: *Bónis Lajos*; a *temesvári* színházhoz: *Horváth Paula*.

Merénylet a belga király ellen.

(A megsebesült palotaőrök.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —
Arad, január 7.

Még sajog az olasz királyi család és az olasz nemzet keblében a seb, melyet egy elvetemedett ember *Umberto* király gyalázatos meggyilkolásával ejtett; még élénk emlékezetünkben van az a merénylet, melyet egy fanatikus őrvongó *Párisban* a perzsa sah ellen intézett; még hangzik fülünkben az anarchisták fenyegetése, hogy sor kerül nemsokára a többi államfőkre is — és ime egy Brüsszelből érkezett táviratunk arról ad hírt, hogy a gyilkos kezek nem pihennek és alávaló működésük nem szünetel.

Belgiumban a társadalmi érdekellentétek annyira kiélesedtek, mint talán a kontinensen sehohsem, a nemzetiségi és felekezeti villongások csak élesztik a töke elleni harcot és szítják azt a lángot, mely az államépület teljes elhamvasztásával fenyeget. A szocializmus és a klerikalizmus karöltve haladnak a vészes uton és már-már oly engedményeket erőszakoltak ki, melyek pillanatnyi kiengesztelésre adtak reményt, de melyek később fokozva a követeléseket, a biztos romlás felé vezették Belgiumot.

A megalkuvás, a kiengesztelés politikája ma már megtermette gyümölcsét és csakhamar nyilvánvalóvá vált az, hogy éppen annak ellenkezője állott be, mint amit a belga kormányzat elérni akart. Mily nagy vívmánynak tekintették Európsszerte a szocializmusnak nyújtott kedvezményeket, mily fenséges emberarati ténykedésnek hirdették azt, hogy a trón maga odaadja minden vagyonát az istenadta népnek jeléül annak, hogy a mi a királyé, az tulajdon-

képen a népé. És ime, ott ahol ennek az álhumánizmusnak emeltek oltárt, ott legmérgeesebb a társadalmi ellentét és az a Moloch, melynek annyi áldozatot nyújtottak, falánkságával mind többet és többet követel, míg maga Belgium trónjával együtt nem lesz az utolsó nagy áldozat.

Brüsszelben tegnap este felé a boulevardokon járó-kelők hirtelen zajos csoportosulásokat észleltek, és nagy tömegekben futott a nép a királyi palota felé.

— Megölték a királyt!

— Gaz merénylet a király ellen! — Ily kiáltások között verték fel Brüsszel lakosságát. Az izgalom elfogta az embereket. Kávéházakból, színházakból és minden nyilvános helyekről a panik hajtotta ki az embereket az utcákra.

Mindenki akart valami biztosat tudni — de csak összefüggés nélküli hírek jutottak nyilvánosságra. A királyi palota felé vezető uton a tolongás életveszélyessé vált.

A királyi palota felől szélsébséggel vágattak a küldönczök a főváros minden részébe, hangosan hirdetve:

— A király meg van mentve — a merénylet nem sikerült — a merénylők megfutamodtak!

Amily megnyugtató volt a király sértetlenségéről szóló hír, ép oly nyugtalanítólag hatott az, hogy a merénylők megmenekültek.

A hiteles tényállás pedig az, hogy Brüsszelben tegnap este három ember betolakodott a királyi palotába.

Az épület hátsó részében az örök észrevén a gyanus alakokat, azonnal üzőbe vették őket és közelükbe érve, viaskodás keletkezett köztük és a merénylők az öröket megtámadva, megsebesítették azokat.

Az örök segélyért kiáltottak és míg az őrségről a segély megérkezett, a merénylők a sötétségben megfutamodtak.

Nincs kétség aziránt, hogy anarchisták voltak, akik a palota hátsó kapuján a palotába behatolva, a hátsó traktusan át a királyi lakosztályok felé iparkodtak.

Eddig még nem akadtak a tettesek nyomára.

Szeless Adorjánt letartóztatták.

(A felségsértés vádja alatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —
Arad, január 7.

A budapesti rendőrség vasárnap délután letartóztatta *Szeless Adorjánt*, a ki öt évvel ezelőtt fel akarta robbantani a *Hentzi-szobrot*. *Szeless* a merénylet után tudvalevőleg *Párisba* menekült és onnan csakis az elévülési határidő letelte után jött haza *Budapestre*. Azóta itt élt. Ujból megindította az „*Olvasd*” cz. időszaki lapot, amely annak idején nem egy merész hangu cikkével keltett nagy feltűnést. Egy-két naplapba is dolgozott és így tartotta el magát és családját, a mely szintén a külföldön élt.

Budapestre visszatérte után megismerkedett egy özv. *Hadházy* Jánosné nevű asszonnyal és annak *Rózsa Ilona* nevű törvénytelen leányával. Az ismeretség révén *Szeless* lakást bérelt *Hadházy* Jánosné és az volt a szándéka, hogy feleségének a külföldről való hazatérésig nála is lakik. *Rózsa Ilonának* megtetszett *Szeless Adorján*, aki magas, erőteljes, szép férfi-alak és vonalmát nem is titkolta előtte. Sok szerelmes levél erre a kétségtelen bizonyosságra. A rózsás állapot azonban nem tartott soká, mert *Szeless* felesége hazaérkezése után tényleg elköltözött *Hadházy*éktól.

Ez pár hónap előtt történt. Tegnap pedig

a főkapitány-ágon járt *Hadházy* és előadta, hogy *Szeless Adorján* többek jelenlétében sértőleg nyilatkozott a királyról, sőt felségsértés büntetése is szövetkezett. Természetes, hogy a főkapitányságon mindjárt a legkomolyabban vették ezt a dolgot, és hogy maga a főkapitány fogott az „ügy elintézéséhez.”

Elővezették *Szeless* és tagadása dacára letartóztatták, lakásán pedig házkutatást tartottattak. Alább megírjuk a kihallgatás részleteit, a melyek — és ezt lehetetlen elhallgatni — minden objektív szemléllőre azt a hatást teszik, hogy a budapesti rendőrség ismét tullott a czélon és egy nyilvánvalóan magánbosszura történt feljelentést oktanul nagy dologgá fujt fel. Oktanul azért, mert ép azt a czélt nem éri el a rendőrség az ilyen mondva csinált „mű-felségsértési pörökkel”, a mit a törvény elérni akart.

Özvegy *Hadházy* Józsefné és leánya *Rózsa Ilona* azt a feljelentést tették a rendőrségnél *Szeless Adorján* ellen, hogy jelenlétükben királysértést követett el s felségsértés büntetése szövetkezett. Ezt *Szeless* akkor követte volna el, a mikor mult év május havában náluk lakott. Tanukul hivatkozott a feljelentésben özv. *Hadházy* az édesanyjára, özvegy *Rózsa* Józsefné és törvénytelen leányára *Rózsa Ilonára*, valamint mosonőjére *Nagy Bülintnére*. Ezek a családtagok kihallgatván, a feljelentéssel megegyezőleg vallottak.

E vallomások alapján a főkapitányság vasárnap délután három órakor két detektívvel elővezetette *Szeless* aréna-ut 36. a. szám alatt birt lakásáról, két detektív pedig ott maradt a lakás őrizetére s a siró feleség s gyermekek vigasztalására.

Szeless Adorjánt *Tóth János* fogalmazó elé vezették. Megkérdezte, rögtön maga mondta, hogy *Rózsaék* már előzetesen fenyegették őt ezzel. Határozottan tagadta a vádat s a feljelentést bosszu művének mondotta. Előadta, hogy hazatérésekor mindaddig, a míg felesége és gyermekei nem jöttek meg, özvegy *Hadházy* nével a vámházköruton, majd a csömöri-uton hónapos szobában lakott és udvarolt úgy *Hadházy* nének, mint leányának, *Rózsa Ilonának*. Felesége hazatértekor a viszonyt megszakította és *Rózsa Ilona* zaklató leveleit se fogadta el. A viszony megszakításáért őt úgy az asszony, mint a leánya egész nyáron át különböző fenyegetésekkel üldözték, így például lelövésse. *Rózsa Ilona* maga többször elvette anyjától a *Szeless* ellenében vásárolt revolvert s egyszer *Szikszay* Károly, a *Lobmayer-bodega* üzletvezetője vette el *Rózsaék*tól a revolvert. Egyszer pedig a kerületi rendőrkapitányság kobozta el *Hadházy* nével revolverét. Most, hogy *Szeless* se az asszonnyal, se a lánnyal nem törődött, az összeveszett család kibékült s mint előadta, együttesen forraltak ellene boszut.

A kihallgatás befejeztével *Rudnay Béla* főkapitány *Szeless* tagadása és a vád ellen való tiltakozása dacára, tekintettel a feljelentésben foglalt gyanu súlyosságára s az esetleg várható büntetés nagyságára, előlegesen letartóztatta, egyszersmind elrendelte *Szeless* lakásán a házkutatást.

A házkutatást *Tóth János* rendőrfogalmazó végezte az aréna-ut 36/a. szám alatt levő lakáson egy irnokkal s négy detektívvel. Jelen volt a házkutatásnál a terhelte is, valamint az új bünvádi eljárás értelmében két hatósági tanu. A házkutatást este 6 órakor kezdték meg s azt 10 óráig folytatták. Nem volt nehéz munkájuk, mert a szegényes lakásban alig van butor. Lefoglalták a „*Független Hirmondó*” több számát, a melyben a király személyéről s a *Hentzi-szoborról* van szó, valamint lefoglalták

Rózsa Ilonának Szelesshez írt szerelmes leveleit. Átkutatták a pinczét és a padlást is, de ott semmit sem találtak.

A házkutatás befejeztével Szeless visszakísérték a főkapitánysághoz, a hol a 7. számú czellában helyezték el.

A nyomozást a rendőrség most abban az irányban folytatja, hogy a Szeless által felhozott állítások megfelelnek-e a valóságnak.

A nyomozásnak nem érdektelen része az a körülmény, hogy Rózsaék ellen több ügyből kifolyólag bünvádi eljárás van folyamatban és hogy Hadházné egy alkalommal már hasonló feljelentést tett egy Nuber nevű hentes ellen, a ki neki szintén haragosa volt.

Visontai Soma, Szeless Adorján védője, Puskariv vizsgálóbíró jelenlétében ma délután hosszasan beszélt védenczével.

Szeless úgy védőjének, valamint a vizsgálóbírónak ismételtén kijelentette, hogy merő rágalom az, amit ráfognak. A rendőrség a mai nap folyamán több tanút hallgatott ki az ügyben.

Lukács Béla öngyilkossága.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 7.

A főváros előbbkelő köreit és politikai világát ma szenzációs öngyilkosság tartja izgalomban. Lukács Béla valóságos belső titkos tanácsos, volt kereskedelemügyi miniszter, legutóbb pedig a párisi világkiállítás magyar osztályának kormánybiztosa ma öngyilkosságot követett el.

Az öngyilkosságról budapesti tudósítónk a következő részleteket közli:

Izgalmas jelenet játszódott le ma délután 5 óra tájban az Elevátor környékén. A Ferencz-József hidon egy elegáns ruhába öltözött ember a hidon áthaladva, amint annak közepére ért, megállt és hosszasan tekintett le a jégtől zajló Dunára. A járó-kelők nem igen vetettek ügyet a vízbe bámulóra, kinek magaviseletén semmi feltűnőt nem észleltek. Egyszerre azonban a hid kardfájába kapaszkodott, egy merész szökéssel átvette magát azon és lezuhant a Duna jégtáblái közé.

Az öngyilkos csakhamar felszínre került és kiáltozni kezdett, velőtrázó sikollyal kért segítséget.

A vizen uszkáló jégtáblákba kapaszkodott a szerencsétlen, de kevés percz múlva a tábla elmerült és lankadó erejével, most egy másik jégtáblába fogózkodott, mialatt mindinkább elhaló hangon segítségért rimázkodott.

A hidon és a parton álló emberek rémülve nézték a halállal viaskodónak rettenetes küzdelmét, de senki sem mert hozzá közeledni.

A telefon útján értesült X-ik kerületi tűzoltóság hihetetlen gyorsasággal érkezett a helyszínre és a vakmerőséggel határos bátorsággal nyujtották a már-már elmerülő felé a mentő-rudat és kötelet, és valósággal csodaszzerű volt, hogy az öngyilkost a partra huzhatták.

Mikor a partra kivonták, a szerencsétlen ember még élt és az időközben megérkezett mentők minden képzelhető megtettek, hogy életre hozzák. Minden fáradozás azonban hiába valónak bizonyult, mert a szerencsétlen ember a zuhanás s a jég hideg viz folytán, alig néhány percz múlva kihellette lelkét.

Mádon a bonczói intézetben a hulla agnoskálása körül fáradoztak, látták, hogy fejéneműbe L. B. monogram van hímézve; zsebében pedig egy Pomázról szóló vasuti jegy volt.

A hullát Hajcs János 111 számú rendőr

agnoskálta, aki az öngyilkost személyesen ismerte, és aki látta őt a Csepel-rakpart közelében a Ferencz József-hid felé tartani.

Zsebében találtak 3 darab tízes bankjegyet, egy darab ötöst, 4 darab koronát, 4 darab 20 fillérest, 1 darab 10 fillérest és 3 krajczárt, egy zsebkést, 2 zsebkendőt, egy kulcsot és egy szemüveg zsinórt, ezeken kívül a már említett Pomázról szóló I osztályu vasuti jegyet.

Lukács Béla, mióta Párisból visszakért, a nagy izgalommal járó óriási mérvű munkálkodás után idegbajos lett, mely mindinkább fokozódván, Pomázon egy magángyógyintézetben keresett gyógyulást, állapota azonban nem javult és öngyilkosságának oka nem lehetett más, mint nagymérvű idegbaja.

Lukács Béla, mint Marosvásárhely I kerületének képviselője, a képviselőház közlekedésügyi osztályának elnöke volt; alelnöke volt az országos szabadelvű pártnak. Tevékeny részt vett a főváros törvényhatóságában. Maros-Vásárhely, Tisza-Földvár diszpolgárrá választotta. A közügyek terén kifejtett érdemeiért magas kitüntetésekben részesült: az első osztályu vas-koronarend, az orosz fehér-sas rend, a Takova rend nagy keresztjének birtokosa volt.

Életrajzi adatai a következők:

Lukács Béla, szül. Zalatnán 1847. hol családjá az 1848 lki felkelés alkalmával a felzúgott vad oláhok által megöletett, s ő maga is csak majdnem csodás véletlen folytán menekült meg. A középiskolai tanulmányokat Gyulafehérvárt, a jogot Budapesten végezte. Korán lépett irodalmi tere, előbb szépirodalmi kísérletekkel, későbbben komolyabb tudományos, de főleg pénzügyi s nemzetgazdasági tanulmányokkal. Nehány éven át az állami számvéviszknél, melynek elnöke akkor Gajzágó Salamon, későbbi ipa volt, és a m. kir. pénzügyminisztériummal, közvetlenül Kerkapoly Károly miniszter oldalán hivataloskodott, ki reá sokat tartott, tehetségeit méltányolta, fontosabb munkákkal biztatta meg s több ízben Bécsbe is magával vitte a jelentékenyebb tárgyalásokra. 1872. képviselővé választván, a pénzügyi minisztériumi állásáról lemondott, s egész erővel képviselői hivatásának élt, hol 1874. a Ghyczy K. féle adóügyi bizottságnak, s azóta a pénzügyi bizottságnak állandóan szakértő s tekintélyes tagja volt s egy ideig a Közvélemény című politikai lapot is szerkesztette.

A magyar államvasutaknak Baross Gábor által történt újjászervezésekor Tolnay Lajos helyébe államvasuti igazgatóvá neveztetvén ki, képviselői mandátumáról s több pénzügyi bizottságban viselt hivataláról is lemondott. Baross Gábor, a vaskezü kereskedelmi s közlekedési miniszter államtitkárává választotta, Baross kora halála után pedig, a Wekerle-kormányban, annak követője s elveinek és rendszerének hű és szilárd fentartója lett. A Wekerle-kormány visszalépésével ő is letette tárczáját, ekkor a király belső titkos tanácsosi méltóságát adományozott neki. Előbb Hunyad vármegye, most Alsó Fehérvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, tagja továbbá az erdélyi római katolikus státusgyűlésnek is.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 12. A pankotai kereskedők tánczvigalma (Fehér Kereszt.) — Az aradi mérnök- és építész-egylet társasestélye (Millennium külön terem.)

Január 19. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.)

Február 2. Tanítók bálja (Polgári iskola.)

(=) Az új-aradi Vörös kereszt bálja Szombaton este az országos Vörös-kereszt egylet új-aradi fiókja sikerült bált rendezett a Martini-

féle sörcsarnok nagytermében. A tánczestélyen melynek rendezés- Kristofcsák János apátplébános, Hemmen Ferencz dr., Petkó Zoltán szolgabíró, Fehér Ferencz jegyző, érdeme, a következők vettek részt:

Asszonyok: dr. Szárnyassy Béláné, Hemmen Mátyásné, Kőváry Trajáné, Netter Mártonné, Márton Lajosné (Arad), Lambert Ferenczné, Altmann Lajosné, Panits Istvánné, Berta Györgyné, Weisz Adolfné, Princz Fidélne, Weininger Josefín, Gammer Lipótné Ubl Ferenczné.

Leányok: Szárnyassy Emike, Fehér Ilona, Fehér Ágnes, Schäffer Ilona, Schäffer Irén, Kőváry Dóra, Standl Mariska, Pótz Gizike, Kliegl Miczi, Weil Roza, Ubl Ilona (Arad), Gehl Berta, Mészter Mariska (Szabadka), Lambert Irma, Dengl Aurora, Berthe Adél, Kebely nővérek, Van der Wene Helén, Polentz-y Mariska, Auschauer Juliska, Stark Etel és Vilma (Lugos), Lambert Irma.

A tánczmulatság anyagilag is jól sikerült, amennyiben körülbelül 280 korona tiszta jövedelmet hozott az egyesületnek.

(=) Felülfizetések. A pankotai jótékonyegylet által decz hó 29-dikén tartott műkedvelői színelőadás utólag még a következők fizettek felül: Klein Zsigmond (Budapest) 5 kor., özv. Adler Ignátz (Világos) 4 kor., Fülöp Géza dr. (Borosjenő) 2 kor., Altschul Adolf dr. (Trieszt) 2 kor., Toldy Lajos (Borosjenő) 2 kor., Popovits Mihály (Pankota) 2 korona.

Grájzlerosból — ügyvéd.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 7.

Érdekes uri embert avattak fel ügyvéddé a mult hetekben az egyetemen. Valóságos regény e már nem egészen fiatal ember élete. Sz. K. dr. köz és váltó ügyvéd bizonyoságot tett arról, hogy mire képes a becsületes és egésszoros ambíció és a nagy — szerelem.

Sz. K. tíz év előtt letévén a gymnasiumi érettségi vizsgát hosszú, küzdelmes diákélet után elment jegyzősegédnek avval a szándékkal, hogy rövidesen letévén a vizsgát, a jegyzői pályára lép. A faluban aztán megismerkedett egy bájos, szép leánnyal, a ki iránt oly nagy szerelemre gerjedt, hogy minden gondolata csak az volt, mi módon vehetné el feleségül szerelmesét. A segédjegyzői fizetésből nem hogy családot eltartani, de még önmagának sem tudott minden szükségest megszerezni, s ekkor az az elhatározása támadt, hogy kiskereskedést nyit és félretéve minden ambíciót, így szerez existenciát.

És úgy tön. Sz. K. grájzleros lett és feleségül vette a leányt.

Igy nagy boldogságban éltek négy éven át. Már két szép gyermekük volt, a mikor az üzlet mind rosszabbul ment és a család szaporodásával az élet gondjai is mind nagyobb mérvben szaporodtak.

Csak felesége és családja iránti szerelme nem változott. Visszagondolt ifjúkori ábrándjaira és egyszerre négy év előtti elhatározásánál sokkal súlyosabb és nagyobb elhatározás született meg benne.

— Kedves fiam! — szólott a feleségéhez — hiába ámitanók magunkat, a mai helyzetünkben megélni nem tudunk, és a további kísérletezésre kedvem nincs. Még elég fiatal vagyok, — alig 25 éves. Érettségi vizsgám van. Én felmegyek a fővárosba és ügyvédi pályára készülök. Valamit megmentünk az üzletből, ez elég lesz a ti fenntartástokra, anyáméknál fogtok lenni, én majd csak megélek szerényen Budapesten, a hol bizonyára szert teszek valamely keresetre vagy állásra.

Biz ez súlyos elhatározás volt. A fiatal asszonyka aggódva bocsátotta el férjét, mégis bizott annak véghetetlen szerelmében és nagy szorgalmában.

És nem hiába. Sz. K. ott a fővárosban egy

előkelő ügyvédi irodában kapott állást és valóságos aszkéta életet élt. Egyetlen vágya és törekvése az volt, hogy vizsgáit egymás után és minél előbb letegyje. Csodás szorgalma és iparkodása meg is hozta gyümölcsét. Tavaly doktorrá avatták s ekkor ügyvédprinczipális tisztességes fizetéssel irodavezetőjévé léptette elő. És ekkor felhozatta a családját. Szeretettel és boldogságban éltek tovább megelégedett családi életet. A múlt hónapban letette az ügyvédi vizsgát és ügyvédi irodát nyitott. A kik ismerik nagy összeköttetéseit, tehetségét és szorgalmát, azok nagy jövőt jósolnak neki.

Ime, így lett a grajzlerosból ügyvéd. Ez pedig nem mese, mert a dolog szó szerint így történt.

Schratt Katalin és a Burg.

(Jelenet a bécsi Praterben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7.

Schratt Katalinról sokat irtak az utóbbi időben a lapok, megemlékezvén az udvar körében való befolyásáról is. A művésznő, többek szerint, egy kihallgatás alkalmával tünt fel legmagasabb helyen az ő eredeti bécsi kiejtésével, míg egy alábbi bécsi levél azt jelenti, hogy mese az egész, mert Schratt Katalint tulajdonképpen megboldogult Erzsébet királynénk fedezte fel.

Tudja egész világ — mondja a levél — mennyire kedvelte nemzetünk dicsőült védangyala, a falusi magányt, kerülvén a mennyire csak lehetett a fejedelmi pompát, magas állásának fénykörét, leginkább a zöld erdő félhomályában szeretett volt andalogni, valamelyik ősfenyő tövében üldögélve, Heine vagy Petőfi eme kedvencz költőinek halhatatlan dalaiban gyönyörködni. A 70-es évek végefélétörtént, mikor szintén ott pihent a királyné a Prater egyik legszélsőbb nyilásában egész egyedül, Heine „Dalok könyvébe” mélyedve, mialatt hintaja odakünn a fason várt reá s csakis egy szál udvari lakáj ácsorgott őrként a sűrű bokor mögött.

Pajkos csevegéssel arra sétált két urnő, a császárné ülőhelye felé és nem is sejtve az ott olvasásba merült nő kivoltát, ők is oda pihentek egy közelben kínálkozó fa árnyékába.

Egyszerre csak rémülten felugrik az egyik, az öregebb urnő, fojtott hangon elkiáltván magát:

— Jézus Mária — a császárné ő felsége!!

Erre ijedten felpattant ülőhelyéről a fiatalabbik is, a zörejre pedig figyelmeztetés lett a királyasszony váratlan szomszédaira, feléjük fordulva, bájos mosolylyal megszólítja azonnal a reszketve hajlongó párt: Nini, Gabilloné! Ön is szereti a ligetek illatos magányát?..

Igenis Gabilloné, a híres, szellemes művésznő, az udvari színház közkeiveltségnek örvendő szalondámája volt az egyik, az öregebbik, a másik pedig Schratt Katicza, az alig 20 éves, új „Star”, egész gyermekded üdeségében, viruló bájában.

Gabilloné alig birt lélezgethez jutni, csakis lelkendezve dadogott pár bocsánatot kérő, szakadozott szavakat. De Katiczának ugyan csak megeredt nyelvecskéje és kezdett p regni kecses ajakáról a szóáradat, amugy bécsies, naiv modorában, amelylyel már első fellépésével a Laube-színházban meghódította a székváros közönségének szívét röptiben.

Ez volt Schratt Katiczának a legfelsőbb körökhöz való viszonyának kezdete.

A királyné legott megkedvelte a fesztelelenül csevegő Katiczát, a nyílt szívű művésznőt, nemsokára átplántáltatta őt a Burgszin-

házba, a német színművészet eme mekkájába. Mint udvari színész nő később szorosabb családi estélyekre is több ízben meghívattatott, hogy humoros előadásával mulattassa a felséget. Ekként fejlődött idővel a művésznő viszonya az udvari körökhöz mind szorosabbá, — kiváltkép a királyné részéről — mondhatni egész bizalmasá. Mikor ischli nyaralójában tartózkodott a felséges pár, majdnem minden napos vendég volt Schratt Kati az ottani udvari palotában, ha nem jöhetett maga, ő felsége a királyné látogatott el a művésznő közel eső villájába, ahová aztán felséges férje ment utána, hogy haza kísérje.

Ime Schratt Katiczának a felséges házhoz való viszonyának valódi eredete, igaz természete egész egyszerűségében. Hogy mit csináltak belőle az udvari szoknyás és nadrágos vén banyák, mily fantasztikusan cifrázták föl a hírlapi mesemondók szerelmi regénynek? — ezt szükségtelen hangsúlyozni.

HIREK.

— A püspöki uradalom új tisztartója. Desseuffy Sándor megyés püspök az eltávozott tisztartó: Vidovics József helyére Desseuffy Béla okleveles gazdatisztet nevezte ki a canádi püspöki uradalom tisztartójává.

— A városi ügydarabok beiktatása. Urban Iván főispán átiratot intézett a városhoz, melyben — mint a városi közigazgatási bizottság elnöke — elrendeli, hogy azok az ügydarabok, melyek a városi közigazgatási bizottságnál kerülnek tárgyalás alá, ne a városi iktatóban, hanem nála iktatassanak, hogy maga is tudomást szerezzen azokról az ügyekről, amelyekért elsősorban ő a felelős. Az olyan ügyeket pedig, melyeket fontosságuknál fogva előreláthatólag behatobban kell tárgyalni, az előadók az ülések előtt neki mutassák be, nehogy előálljon az az eset, hogy tárgyismeret hiányában az ügyhöz hozzá ne tudjon szólni. A bizottság tagjai örömmel értesültek a főispán mindenre kiterjedő figyelmének eme újabb jeléről s ez újítások ügyrendjének kidolgozására Institoris Kálmán főjegyző elnöklete alatt Perger János dr. városi főügyész és Steinhardt Mór dr. tagokból álló bizottságot küldtek ki.

— Élet a jégpályán. Alig két napja, hogy az aradi korcsolyázó egyesület jégpályája megnyílt, s már is olyan élet uralkodik rajta, mint akár egy bálteremben. Hogy milyen élénk volt vasárnap is az élet, azt a következő névsor mutatja.

Boros nővérek, Benda Cica, Bak nővérek, Bing Béláné, Boros Ivánné, Csiky Margit, Csutak Méri, Czeller Istvánné, Csóty nővérek, Czirkál nővérek, Fábrián Margit, Garay Ilonka, Guttmann Ella, Hann Margit, Heinrich Ilona és Giza, Hász Margit, Hivetits nővérek, Habereg Györgyné, Hajos Árpádné, Iritz nővérek, Keller Janka, Krisztánits Vilmosné, Keller Izsóné, Laczay Anna, Löffler nővérek, Lendvai Margit, Lengyel nővérek, Lendvai Sándorné, Lamberger Lajos dr.-né, Magyar nővérek, Millig nővérek, Neuman Margit, Nesznera Ida, Nikolits Ilonka, Nagy Sándor dr.-né, Oncu Miklósné, Pick Ernőné, Reicher nővérek, Szalay nővérek, Spitzer nővérek, Stein Margit, Szöllősy Istvánné, Schwefler Józsefné, Turchányi Olga, Tones Aranka, Vajda Margit, Verbos nővérek, Vas Anna, Vannay Jánosné, Weiler nővérek, Weisz Ilonka, Wallfisch Irénke, Weinberger Ferenczné s.b.

— Automobil közlekedés Aradon. Fodor Ignác aradi lakos kérte a várost, hogy fuvarozási-engedélyt adjon neki a város területén automobil-közlekedésre. A kérelem felett ma határozott a közigazgatási bizottság, hol Salacz Gyula polgármester ellenezte az engedély megadását azért, mert a bérkocsik száma 60 egy fogatú és 40 kétlovas, be van töltve egy ilyen

vállalat elvonná száz bérkocsis kenyerét. A kérelem teljesítése mellett a főispánon kívül a bizottság tagjai közül Varjassy Árpád, Hegedüs László, Steinhardt Mór dr. és Péterffy Antal szóltak, hangsúlyozva, hogy az automobil nem fogja rontani a bérkocsik keresését, mert ez nem 2 koronás és 1 koronás árakért, hanem 10—15 krajczárért fog szállítani, így pedig elsősorban a lovasutnak csinál konkurrencziát. Így majd a bérkocsi tulajdonosok is rájönnek arra, hogy érdemesebb automobil-t, mint bérkocsit tartani, mert ennek fenntartása sokkal kevesebb pénzbe kerül, mint a lovas kocsiké. Urban Iván főispán, ki — mint mondta — maga is a haladás embere, már csak azért is az engedély megadása mellett foglal állást, mert Aradvárosa ilyen haladást jelentő lé és elől el nem zárkozhatik. Végül a polgármester is hozzájárult az engedély megadásához, úgy, hogy a szállítási-díjak megállapítása végett a határozatot a kapitányi hivatalal közlik.

— Monti Lajos hagyatéka. Nemrégiben történt Aradon az a regényes szerelmi dráma, mely Monti Lajos gyógyszerész és Várai Mariska színész nő halálával végződött. A kettős öngyilkosság okát senki sem tudta megérteni, annál inkább nem, mert a fiatal ember vagyonos volt s így semmi sem állott a szerelmesek egyesülésének útjában. — A fiatal ember vagyona más oldalról is érdekességet adott a szomorú ügynek. Monti Lajos minden vagyonát nővére részére: Monti Ilonára hagyta végrendeletileg. Azonban ez a végrendelet, mint a rokonok állítják, nem érvényes, mert alakilag nem felel meg a törvényes követelményeknek. Monti Lajos rokonai ennél fogva perrel támadták meg a végrendeletet. A most lefolyt hagyatéki tárgyaláson Monti nővérenek ügyvédje a többi örökösnek kiegyezést ajánlott, ezt azonban nem fogadták el. A tárgyalás ezután úgy végződött, hogy a vagyon az örökösök között, beleértve az elhunyt nővérét, egyenlő részre osztatik el. Az öngyilkos pénzbeli hagyatéka 20,000 koronát tesz ki.

— A korcsolya-egylet vízjoga. A kincstári jogügyek aradi igazgatója feljelentést tett a polgármesterhez, hogy a korcsolyázó egyesület vízjogi engedély nélkül használja a mezőhegyesi élővizsatorna vizét a korcsolyázó-tóban. A polgármester ennek folytán felhívta a korcsolya-egyletet, hogy az engedélyt mutassa be, vagy ha nincs meg, úgy 30 nap alatt szerezze be. A korcsolyázó-egyesület terjedelmes felelkezésben, melyet a közigazgatási bizottsághoz nyújtott be, kimutatta, hogy neki az engedélyre szüksége nincs, mert a tó nem is az egyleté, hanem a városé, s így ha valakinek kell, úgy a város, mint tulajdonos kell, hogy azt megszerezze. Miután azonban a felhasznált víz a város területén folyik be és megy ki a tóból, az engedélyre szükség nincs s így a kincstári ügyészség feljelentése alaptalan. A közigazgatási bizottság a felhozott indokok alapján helyt adott a korcsolya-egylet felelkezésének.

— Kanyaró-járvány. Aradon már hónapok óta járvány a kanyaró, mely először az uj-telepi városrészben terjedt el nagymértékben. Utóbb a belvárosba ment át, hol december hónapban hetvenkilenez megbetegedés fordult elő.

— A silingyial jegyző felfüggesztése. Megirtuk annak idején, hogy Mladin György silingyial körjegyzőt a vizsgálattal megbízott Baross Ferencz dr. borossébesi főszolgabíró két napig tartó vizsgálat után állásától felfüggesztette. Mladin a főszolgabíró ezen határozatát meglelebbezte, a megyei közigazgatási bizottság azonban a felelkezés elutasításával a felfüggesztést jóváhagyta. E határozatot indokolja a főszolgabíró jelentése, mely szerint a tapasztalt visszaélések, az adókezelés hanyag-

ságán kívül egyéb súlyos körülmények is vándorolják a jegyzőt, ki többek közt több községi lakos hagyatékát évekig leltározatlanul elhalasztani hagyta, a rendesnél nagyobb díjakat szedte, így egy silingyiai embertől ítméresi engedély kieszközlése fejében 220 koronát erőszakolt ki. A vizsgálat még mindig folyamatban van, a fegyelmi határozatot csak ennek befejezése után hozzák meg.

— **Munkások délutánja.** Az aradi nemzeti szövetség munkásképző osztálya tegnap délután 4 órakor tartotta hetedik szak- és szórakoztató előadását a polgári fiúiskola dísztermében. Ez alkalommal a terem egészen megtelt érdeklődő közönséggel. Bevezetésül az aradi vaggongyári dalkör adott elő dalokat Szilágyi Gyula karnagy dirigálása mellett. Ezt a szakelőadás követte, melyet Kerényi Béla dr. ügyvéd tartott. Liebknecht Vilmosnak, a nemrég elhunyt kiváló német szocialistának érdemeit fejtegette, melyeket a munkásügy terén szerzett. Fejtegette továbbá azon hatást, melyet Liebknecht a munkásosztály szellemi fejlődésének fokozására gyakorolt. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Hubert Sándor adta elő az „Udvári ember” című monológot élénk derűség között. Az előadást a vaggongyári dalkör éneke fejezte be. A legközelebbi előadás vasárnap ugyan csak a polgári fiúiskola dísztermében lesz, mely alkalommal Lejtényi Sándor kir. főgymnásiumi tanár a csillagászati földrajzból fog előadást tartani színes vetített képek kíséretében.

— **Az új-szent-annai zendülés.** A királyi törvényszék büntető bírósága holnap kezdi meg az új-szent-annai zendülés bűnügyének több napra terjedő tárgyalását. A bűnügy részleteit annak idején részletesen ismertettük; a holnapi végtárgyalás hivatva lesz tiszta világot vetni az ominózus esetre. A tárgyalás, melyre Szent-Annáról rengeteg sok tanu van beidézve, kiknek kihallgatása több napot fog igénybe venni, holnap reggel 9 órakor veszi kezdetét. A bíróság tagjai: *Fabián* Lajos dr. elnök, *Földes* János és *Pogonyi* Nándor bírák. A vádhatóságot *Domokos* László alügyész képviseli, védő *Barabás* Béla dr.

— **Krüger nagybeteg.** A transzváli harcztérről jó hírek érkeznek a burokról, úgy látszik a háború kimenetele csak olyan bizonytalan most, mint volt egy esztendővel ezelőtt. Am ezek a jó hírek ágyban fekvő, nehéz betegen találják Európában azt az embert, akit mindenek között a legkövetlenebbül érdekelnek: *Krüger*. Pált. — Haagából telegrafálják, hogy *Krüger* elnök súlyosan megbetegedett. Szervezete nagyon gyöngye, s állapota az orvosok között komoly aggodalmat kelt.

— **Az angol királyné üdülése.** Londonból írják, hogy az angol királyné két hónapot a *Rivieran* fog üdülés céljából tölteni. Az *Exelsior* Regina szállóban fog az első emeleten lakni s a két hónapra lakbért 3000 font sterlinget azaz 72.000 koronát fizet. A szállóból pompás kilátás van a tengerre és az egész környékre.

— **A népszámlálás.** Budapestről írják: A népszámlálás munkája egyre halad, csupán a VII-ik kerület akadt meg, elannyira, hogy a vezető megkereste *Körösy* József statisztikai hivatali igazgatót, hosszabítsa meg az anyag beszállítás terminusát 18 nappal, azaz e hónap 25-ig. Az igazgató a meghosszabbítást engedélyezte. Ma fizették ki az első elkészült körzet népszámlálási munkadíját. Az illető biztos itt negy nap alatt 91 korona 40 fillért kerest.

— **A gáji zugiskola ügye.** A gáji tanyákon egy *Oláh* András nevű irástudó-ember zugiskolát tartott a gáji tanyákon, melyet a szederhát-pusztai tanító a polgármesternek bejelentett. A közigazgatási bizottság mai ülésén belátta, hogy a zugiskola bizony hiányt pótol, miután azonban a fennálló szabályok értelmében az ilyen iskolát be kell zárni, a bizott-

ság úgy intézkedett, hogy a gáji kapitányságot felhívja ugyan az iskola bezárására, s *Oláh* Andrást eltiltatja a tanítástól, azonban mindezek megtörténtéről csak 90 nap múlva kéri be a jelentést, hogy legalább tavaszig tarthassanak az előadások. A gáji tanyákon ugyanis iskola nincs, az *Oláh* iskolája pedig, hova *huszonhat* tanuló jár, a tanfelügyelő állítása szerint, *jobb, mint sok nyilvános elemi iskola.* Rendszeres tanítás van ott s még az *oláh* és szerb szülők is szívesen küldik oda gyermeküket, mert állítólag többet és jobban tanulnak ott, mint a saját felekezeti iskolájukban.

— **Tisztességes orvosi honorárium.** *Bergmann* berlini tanár jelenleg Szt. Pétervárott időzik a császári ház egyik tagján végrendő operatio céljából. Az orvos utazásáért 30000 rubelt kap, a mi szép kis összeg egy operálásáért.

— **Az ipartanács tagjai.** A kereskedelmi és ipartanács, mely évenként újja alakítandó s melynek tagjai közé a megyei és városi közigazgatási bizottság és az aradi kereskedelmi és iparkamara 2—2 tagot küld, ma alakult meg. Az iparkamara a maga részéről *Krisztyó* Jánost és *Nikolits* Pétert rendes, *Magyar* Ferenczet pedig póttagul, a város közigazgatási bizottsága pedig rendes tagokul *Neuman* Adolfot és *Czeiler* Istvánt, póttagokul pedig *Mihalik* Józsefet és *Steigerwald* Alajost küldte ki.

— **Anarchista merénylet.** Bézierből írják, hogy az ottani törvénszerkei, elnök amint a tegnapi előtti gyűlést bezárta, a hallgatók közül *Geisse* ismert nevű anarchista őt revolverlövést intézett reá. Szerencsére senkit sem talált s mielőtt a hatodik lövést tette volna, az elősiető rendőrök lefogták. *Geisse* azt mondja, hogy egy igazságtalan ítélet miatt akarta magát megbosszulni.

— **Öngyilkos vendéglős.** Temesvárról sürgönyzik, hogy *Seemayer* Gyula a temesvári „Hét választó fejedelem” szálloda tulajdonosa tegnap éjjel öngyilkosságot követett el. A szomorú eset városszerte kínos szenzációt keltett. *Seemayer* 56 éves, tekintélyes iparos ember volt, aki közvetlenül az öngyilkosság elkövetése előtt még barátjaival nyugodtan kártyázott. Tettének oka családi boldogtalanság.

— **Halálozás.** *Hollandonner* János galsai nyugalmazott pénzügyőri biztos neje, szül. *Hlára* Sarolta 58 éves korában e hó 4-én elhunyt. Temetése Szombaton történt.

— **Tolvaj levélhordó.** A mármaros-szigeti postán tegnap szenzációs lopás történt. *Sztaniszlau*szból 2000 koronás pénzeslevél érkezett *Káhn* Mechel kereskedő címére. Veréb András levélhordó, akinek a pénzeslevél kézbesítés végett kiadatott, a levelet ellopta és azonnal civilruhát öltött; este még mulatott a Fehér-ló-korcsmában, azután azonban nyomtalanul eltűnt. Azt gondolták, hogy Amerika felé veszi útját, mert egyik bátyja már rég túl van a tengeren s ezzel az utóbbi időben sűrű levelezésben volt. De a sikkasztó levélhordó messze nem szökhetett, mert a rendőrség sürgős intézkedésére a szatmári rendőrség ma elfogta. A lopott pénzből 800 koronát már elköltött a sikkasztó.

— **Óriási hideg.** E hó 4-én — mint nekünk jelentik — Mármaros-szigeten 25 foknyi volt a hideg, *Körösmezőn* azonban már 37 fok Celsius. Az egész vármegyében megelőzőleg folyvást egész napokon esett a hó. A folyók mind befagytak.

— **Magyarosodnak a tótok.** Turóc-Szt.-Mártonból jelentik: Turóc-megyében bármint erőlködik is az itteni tót nemzetiségi sajtó, hogy a magyar hazafias törekvések gyümölcsét már csirájában elfojtsa, a magyar nyelv és szellem terjedése feltartóztatathatatlannal halad. A most folyó népszámlálásnál alig akad a fiatal nemzedékből egy is, aki azt ne vallaná, hogy a magyar nyelvet is bírja és oly helyeken, ahol

ezelőtt 10—15 évvel még ismeretlen volt a magyar szó, ma már magyar műkedvelői színelőadásokat rendeznek, mindig sűrűbben és a közönségnek szinte bámulatos részvéte mellett, úgy, hogy a hallgatók nagy száma rendszeresen kinnreked. Jó részük van ez örvendetes jelenésben az egyre szaporodó állami iskoláknak és azok intézőjének, *Berecz* Gyula kir. tanfelügyelőnek, a kinek eredményes működéséért e hó 12-én tüzik mellére a *Ferencz* József-rend lovagkeresztjét a vármegye közigazgatási ülésén.

— **Uj megyei számvevő.** Az aradmegye törvényhatóságánál üresedésben volt ambuláns számvevői állásra a főispán *Medveczky* Vittich Lajost nevezte ki.

— **Hét ember tűzhalála.** Troppauból jelentik: A január 6-ára virradó éjjel *Korn* Károly bielitzi építőmester építő-barakjában tűz ütött ki, mely alkalommal a barakban lakó 17 ember közül *heten bennégtek* és egy ember súlyosan megsérült. A tűz egy nyitott tűzhelyből keletkezett.

— **Szabad lyceum Szerdán,** január 9-én, d. u. 5 órakor *Lejtényi* Sándor tart előadást. A *növényvilág csodáiról* a felső kereskedelmi iskola dísztermében.

— **Összeégett gyermek.** *Hajas* József ó pécskai lakosnak *József* nevű két éves kis gyermeke szülei távollétében gyufával játszott s ettől ruhája meggyült. A kis fiú testén súlyos égési sebeket szenvedett.

— **Előléptetett postatiszt.** A magy. kir. kereskedelmiügyi miniszter *Leitner* Győző aradi posta- és táviró tisztet a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába posta- és táviró főtisztté léptette elő.

— **A szerelmes börtönőr.** Debreczenből pikáns kis történeteket irnak, melynek színhelye a romantikus érzelmekre éppen nem alkalmas fogház-épület volt. A napokban egy csinos szobozlói illetőségű menyecske került vizsgálati fogságba s mint fogoly, az egyik órnek felügyelete alatt állott, ki csakhamar szemet vetett a tüzről pattant fiatal asszonyra s hogy gyengéd érzelmeinek kifejezést adjon, mindenféle apró engedményekben részesítette a felügyeletére bízott csinos foglyot. A menyecske ennyi gyöngéd jósággal szemben nem akart halálan maradni és elfogadta a szerelmes börtönőr udvarlását, ki ezután idejének javarészt a menyecske czellájában töltötte. A gyengéd viszony azonban nem soká maradt észrevétlenül s a felügyelőség csakhamar véget szakította a regényes idyllnek, amennyiben ugyanis a szerelmes fogházort többszöri kötelességmulasztás urügye alatt elbocsátotta, a menyecskét pedig egy más ór felügyeletére bízta, aki azonban már — 68 éves.

— **Uj postahivatalka a megyében.** A nagyváradi posta- és táviró igazgatóság *Német-Peregen* postahivatalt állít fel. *Simonyifalva* kir. postahivatalt, *Szent-Leányfalva* pedig posta-ügynökséget kap, mely még egészen új intézmény Magyarországon. *Dud* községet pedig a ternovai postahivatali kézbesítési kerületébe teszik át a drauczi-ból.

— **Öngyilkos cselédleány.** Ma reggel a Szt. Pál-utca 9. számú ház padlásán felakasztva találták *Henc* Róza tizenhat éves perjamosi születésű cselédleányt. Kora hajnalban még nőttestvérét, ki szintén Aradon van szolgálatban, meglátogatta, de öngyilkossági szándékáról említést nem tett neki. Az öngyilkos leány *áldott állapotban volt* s így valószínű, hogy a bűn tudata vitte a végzetes elhatározásra. Mikor megtalálták, már halott volt a szerencsétlen leány.

— **Postalopás.** Az e hó 4-én a turin-római vonal egyik vonatán történt postalopás alkalomával egy Párisból Palermóba menő, hét levelet tartalmazó postaszák és egy New-Yorkból és Bostonból Napolyba menő négy ajánlott levelet tartalmazó postaszák végül egy New-Yorkból Palermóba menő, körülbelül 500 különböző levelet tartalmazó postaszák tűnt el. Az illető kocsiiban voltak a maltai hajórajnak

szánt levelek is. Az ellopott levelek értékét néhány ezer frankra becsülik.

— **Nők, mint egyetemi tanárok.** Schweitzből írják, hogy az ottani egyetemeken jelenleg hét nőtanár van, akik az orvosi, bölcsészeti, jogi fakultásokon működnek. Mint érdekes jelenséget írják ezzel szemben hogy a zürichi egyetem theologiai fakultásán, hol tíz tanár tart előadást, csak tizenegy hallgató van.

— **Városi képviselőválasztások.** Kolozsvárról jelentik: A városi képviselőválasztások tegnap délután folytak le, s az eredmény csak késő éjjel lehetett megtudni. Két kerületben a kormánypart győzött, kétöbön az ellenzék. Huszonnyolcz városi képviselő közül 13 szabad- elvüparti és 15 ellenzéki. *Feilitzsch* Artur báró országgyűlési képviselőt pártkülönbég nélkül óriási többséggel megválasztották városi képviselővé.

— **Kinai lutri.** Shanghaiból írják, hogy az ottani „North China Daily News” felszólította előfizetőit, hogy küldjenek be 50 dollárt s mindenki aki a pénzt beküldi írja meg, hogy 1901. évi december 31 ére milyennek gondolja a kínai politikai viszonyokat. Aki a legjobban megfogja közeliteni mostani válaszával az akkori viszonyokat az nyeri meg az összes beküldött tétet.

— **Halál az idegenben.** Az este egy *Kondor* Imre nevű munkásember Budapesten a váci-körút 21. sz. a levő házban a házmestertől éjjelre szállást kért. A jölelkű ember adott is neki helyet s ma reggel az illető ágyában halva találták. Valószínűleg szívszélhűdés érte. Beszállították a bonczitani intézetbe.

— **Összeéget tanoncok.** Pécskáról írja levelezőnk, hogy *Schell* István ó-pecskai cipész-mester két tanonca: *Török* Péter és *Feil* György az égő lámpába petrolumot akarván tölteni, a petrolumos kanna és lámpa szétrobbant és ruhájuk meggyuladt. *Török* Péter meggyult ruháján a tüzet a műhelyben lévő segédnek sikerült eloltani, kinek ruhája e közben szintén meggyuladt, s így mindketten könnyebb égési sebeket szenvedtek. A másik inas *Feil* György n.-sz.-péteri illetőségű tanoncz azonban olyan súlyos sebeket kapott, hogy *másnap meghalt.* A hatóság a vizsgálatot ez ügyben megindította.

— **A Dunáról.** A földmívelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a hideg idő az egész országban meglát- szik a folyók tükrén. A ma érkezett jelentések szerint a Duna ma reggel több helyütt be- állt. Így Strudennél, Budapestnél egészen Vá- czig. A fővárosnál csupán a Rudas-fürdőtől, az összekötő hideg szabad a Duna, amelynek tü- krén tömörked vadkacsa, vadlud, szárcsa tanyá- zik. A jég Passautól Linzsig zajlik, és Stru- dent kivéve megy a jég nagy lassúsággal Bécsben, Komáromban. Paksnál is zajlás van, míg Baján szilárdan áll a jégtömeg. A többi helyeken egész Orsováig zajlás van. A megállt jég következtében rohamos vízáradás állt be, még pedig Budapesten tegnap óta 12 centi- méternivel emelkedett a víz s mai magassága 80 centiméter, nagyobb pedig az emelkedés Bajánál, ahol az emelkedés egy nap alatt 43 centimétert tett ki. — A mellékfolyók közül a Vág, Rába, — az alsó részen. Szamos, mind a három Körös, Bodrog, Maros, Temes, Béga, a Tisza be van fagyva. Az egész Tisza szakas- zon a jég szilárdan állva, 13—15 centiméter- nyi jégburokkal van ellátva. — A Száva is zajlik, ami igen ritka jelenség, s arra már év- tizedek óta nincsen példa, tekintve délen való fekvését.

— **Szobatüz.** Szobatüz volt ma este 7 óra- kor az Andrassy-tér 7 számú házában, a hol *Hunyadi és Ferdinánd* kereskedők lakásában, a kályhából kipattanó szikra folytán tüzet fogtak a szőnyegek és függönyök. A gyorsan kivonult tűzoltóság a házbeliék segítségével a tüzet csakhamar eloltotta.

— **Kicsérélt gyémántfüggők.** *Kalcher* Antal bécsi ékszerész üzletébe tegnap két előkelő ki- nézésű hölgy állított be azon ürüggyel, hogy gyémánt függőket akarnak vásárolni. Anélkül, hogy vettek volna, távoztak s ekkor vette észre

az ékszerész, hogy egy pár 500 korona értékű függő helyett, egy 2 korona értékű hamisít- ványt csempészték be a hölgyek a válogatás közben. Ugyanily ügyes tolvajlást követett el a két nő *Thaler* József ékszerésznél is. A bécsi rendőrség erőlyesen nyomozza a tetteseket.

— **Verekedés a rendőrökkel.** Véres verekedés színhelye volt szombaton este a radnai-ut 12 szám alatt lévő kocsmá. *Padurán* Tódor, *Ar- gyelán* János, *Ursz* Tódor, *Boár* István, *Boár* Száva, *Pakurár* Pál a vasuti felüljáró építé- sénél alkalmazott suhanczok betértek a ven- déglőbe, hogy majd egy kis pálinkázással és beszélgetéssel eüzzék az unalmat. Rendszerben is kezdődött a dolog. Időközben azonban a hangul- lat emelkedett, a pálinka hatása mutatkozni kezdett rajtuk. A barátságos beszélgetés mind hevesebbé és hevesebbé vált. Így történt az- után, hogy a szóbeli összekocczanást tette- gesség követte. Egyik a másikat dőggette el, úgy, hogy rendőri beavatkozásra volt szükség. De a napszamosok nem várták meg a rendőr megérkezését, hanem időközben a nagyváradi uti *Kron*-féle szalócs üzletbe menekültek. *Szele- zsán* Pál rendőr, ki a radnai-uton volt állomá- son, ide is követte őket és szép szóval igye- kezett a rendet helyreállítani. Ennek az ered- ménye az lett, hogy a berugott napszamosok *Szelezsán* Pál rendőrt alaposan elverték. Ezalatt a városházáról már rendőrisegítség is érkezett. Hosszas küzdelem után sikerült a napszamoso- kat megfékezni. A rendőrök fedezet alatt a városházára kísérték fel a verekedő oláhokat, kiket *Green* Nándor alkapitány hallgatott ki. Közrend elleni kihágás és hatóság elleni erő- szakért indítják meg ellenük a vizsgálatot.

— **Jótekonyság.** *III-ik kimutatás* az újévi üdvözlőnek az Erzsébet királyné-szobor alapjának ja- vára történt megváltásáról. Az aradi kereskedelmi akadémia 22. számú ivén: *Abrai* Lajos 3 kor., *Kabdebó* Lajos 2 kor., *dr. Somogyi* Gyula 2 kor., *dr. Schmidt* János 2 kor., *Varga* Imre 2 kor. össe- sen 11 korona. A kaszinó 5. sz. ivén: báró *Bohus* István 10 korona. A m. kir. főreáliskola igazgatósá- gának 23. sz. ivén: *Dömötör* László 1 kor., *Boros* Vida 1 kor., *Szukovszky* Mihály 1 kor., összesen 3 korona. Az aradvarosi községi iskolák tantesületé- nek 21. sz. ivén: *Somogyi* Agoston, *Mády* Mátyás, *Simon* Karolin, *Almási* Pál, *Tagányi* Gusztávné, *Bor- ros* Jusztin, *Marinkovics* Mariska, *Benedek* Eteleka, *Steinitzer* Jánosné, *Decsy* Gézané, *Boros* Dóra, *Tanfi* Mária, *Drescher* Gizella, *Vagner* Agost, *Preis- inger* József, *Szilágyi* György, *Pareán* János, *Maurer* Mihály, *Zarái* Ödön, *Cziráki*, *Fischer* Antal, *Kovács* Vince, *Marinkovitsné*, *Groszné*, *Hoffbauer* Olga, *Gyurkovics*, *Szikra* Lénárd, *Karsai* Ilona, *Haller* Jozsa, *Ursits* Darinka, *Bokor* Alajos, *Eliás* Jakab, *Czeiler* Gizella, *Molitorisz* Vilma, *Junga* Margit, *Aj- tay* Erzsé, *Steinitzer* Lujza, *Weber* József, *Tóth* Béla, *Kornis* Ilona, *Kőmives* Józsefné, *Kőmives* Jó- zsef, *Kelecsényi* Bietka, *Janszky* Piroška, *Masztig* Ilona, *Szilárdné* *Velsz* Lujza, *Marinkovits* Péter, *Só- falvi* György, *Rubeneska* Aguzta, *Boros* Janka 1—1 korona, összesen 50 korona. A m. kir. pénzügy- igazgatóság 12. sz. ivén: *Rónay* István, pénzügyi tanácsos 2 kor., *Purman* József 1 kor., *Eötvös* Géza, 1 kor., *Tagányi* Gusztáv 2 kor., *Krausz* Jó- zsef 2 kor., továbbá *Amberger* Jenő, *Holndonner* Ottó, *Bölöni* Béla, *Hambek* Gyula, *Walcher* Károly, *Szakács* Lajos, *Gál* Lajos 1—1 korona, összesen 15 korona. A polgármester 14. sz. ivén folytatólag: özv. *Darányi* Jánosné 4 korona.

— **Adomány.** Az arad-csanádi gazdasági-taka- rékpénztár az aradi polgári jótekonyság-egyletnek 100 koronát adományozott, mely nemeslelkű adoma- nyért halás köszönetet mond, *Fábián* Lászlóné egylt. fővédőasszony.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad min- den a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **A borosjenői kaszinó** tegnap tartotta évi tisztújító közgyűlését. Elnöknek egyhangulag megválasztották *Solymosy* Lajos bárót, alelnök- nek és vezető igazgatónak *Borsos* Géza főszol- gabíró, pénztárnoknak *Csillag* Ignác dr.-t, jegyzőnek *Schweigel* Gyulát és könyvtárosnak *Vidai* Ferenczet.

(*) **Kőmivesek szakegylete** Vasárnap délelőtt a városháza földszinti kistermében körülbelül százharmincz kőmives munkás és segéd érte- kezletet tartott, melyen kimondták, hogy szak- egyletet és önképzőkört alakítanak. A kidolgo- zott alapszabályokat fejtterjesztik a belügymi- niszterhez.

Arad a mult hóban.

— A polgármester jelentése. —

Arad, január 7.

Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester az 1900. évi december hóra vonatkozó jelentését a következőkben terjeszti elő a közgyűlésnek.

(Közegészség, népesedés.)

A közegészségügyi viszonyok, bár az halá- lozások száma csak két esettel volt magasabb mint a mult hóban, kedvezőlenül alakultak. A hurutos tüdőbántalmak és a csusz mutatkoztak tulnyomó számban. A fertőző betegségek közül a kanyaró, elhagyva előbbi fészket, az Ujtelep városrészt, a belváros és az Erzsébet-városrészt felé terjeszkedett. Bejelentve volt 79 új esettel, melyk közül 5 év alatt volt 30, 5 év feletti 49. A vörheny szórványosan 23 esettel fordult elő, köztük a súlyosabb formák többször észleltettek. A bárányhimlő 10, a difteritisz 3, a typhus 2 esettel járja a ragályos kórformák sorozatát. A trachomás betegek száma volt november hó végén 9; szaporodott 3, gyógyult 2, maradt 10 a kórházban kezeltetik 7, idegen 7. Elhalt összesen 108 egyén, 59 férfi, 49 nő, az e haltak közül helybeli 92, idegen 16. Baleset következtén meghalt 2, öngyilkosság előjött 5, halva szü- letett 1. A városi lakosság évi aránya 1 00: 24. 5. A megyei közkórházban ápolattott 434 egyén, az izraeliták kórházában 15. összesen 449, ezek közül gyógyult 128, javult 78, meghalt 26. Az ápoltak között helybeli illetőségű volt 92.

A népesedési viszonyokban változás nem állott be. Elve született 98 gyermek, 47 fiu, 51 leány, törvényes 85, törénytelen 13. A születések évi aránya 1000: 26.1. Házasság kötöttet 23.

(Rendőri ügyek.)

A személy- és vagyonbiztonság nagyobb mérvű bűnesetek által megzavarva nem volt. A 65 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesei 15 esetre nézve kinyomoztattak. A kihágási bíróságnál november hóról elintézetlen maradt 277 ügy, december hóban befoy: 178 ügy, elintézés alatt állott összesen 455, ebből elin- téztetett 298, tárgyalás alatt maradt 157. Le- tartóztatott, részben e állítottatott 125 egyén, ezek közül elintéztetett 98, a bíróságnak át- adatott 4, kiutasítottatott 60. A kapitányi hiva- taln hatáskörébe tartozó kisebb kihágási ügy tárgyalattott és elintéztetett 7. Letartóztatva volt 164 egyén, eltolonczoltatott 47, rendőrileg büntettetett —. A bejelentési hivatalnál beje- lentetett 1239 beköltözés és 1342 kiköltözés. Bejelentés mulasztásért büntetett 29 egyén. Bejelentetett s nyilvántartásba vétetett 611 cseléd és 2824 gyári munkás. A vendéglőkben szállva volt 1179 utas.

A szolgálati viszonyból eredő panasz tár- gyalattott 39, büntettetett 34 cseléd. A kapitányi hivatalnál, mint iparhatóságnál iparjogositványt nyert 16 iparos, 9 kereskedő. A tanoncz lajstromba bejegyztetett 4 iparos, 8 kere- kedő tanoncz. A viszony megszűnt 1 iparos, 1 kere- kedőnél. Iparhatósági ügy tárgyalattott 21, bü- ntettetett 3 iparos, 18 kereskedő. Munkakönyvet kapott 15 segéd, azzal jelentkezett 16, idig- lenes igazolványt nyert 3, azzal jelentkezett 5.

(Szegények, tűz.)

A városi szegényápolóban elhelyezve volt 97 egyén, kibocsátott 2, meghalt 1, deczem- ber hóban felvétetett 1, maradt e hó végén 95. Élelmezésükre 3017 adag melegétel és ugyanannyi adag kenyér, szolgáltatott ki. A havi segélyben rés esített szegények száma volt 639, december hóban felvéte ett 21, a segély megszűntetett 1-nél meghalt 3, ma- radt e hó végén 656. A város közönsége által tartott árva és lelenz gyermekek száma volt 17. Nem a város közönsége által tartott dajka- ságba adott gyermekek száma volt november hó végén 140, decemberben bejelentetett —, maradt a hó végén 140.

Tűz 3 esetben volt, nagyobb arányokat azonban egy sem öltött.

(Katonai és egyéb ügyek.)

A községi bíróságnál elintézetlen maradt november hó végén —, decemberben befolyt 1110, összesen elintézés alatt állott 1110, ebből elintéztetett 1110. Végrehajtás foganatosított 116, árverés tartatott 2.

A katonai ügyek szabályszerűen vezetettek. Tartózkodásra és távozásra jelentkezett 190 kőzshadseregbeli és 42 honvéd tartalékos. Utóállított 3 helybeli illetőségű hadköteles Önként besoroztatott 2. Elbocsátatott 5. A város terhére vendéglőkbe elszállásoltatott 24 főtiszt, 9 löztsziszt és 3 tábornok.

(Adó, pénztárak.)

Az adóbehajtás eredménye a következő volt. Befolyt: állami adó 57770 kor. 95 fill., leiratott 12266 kor. 39 fill., összesen 70031 kor. 34 fill., hadmentességi díj 603 kor. 73 fill., leiratott 1962 kor. 13 fill., összesen 2565 kor. 86 fill., jog- és bélyegilleték 2752 kor. 43 fill., községi adó 24979 kor. 47 fill., leiratott 2629 kor. 52 fill., összesen 27608 kor. 99 fill., utadó 1469 kor. 03 fill., átírási díj 2393 kor. 20 fill., iparkamarai díj 75 kor. 15 fill., idegen közadó 1750 kor. 10 fill., leiratott 24948 kor. 71 fill., összesen 26698 kor. 81 fill., szárazér szabályozási költség 105 kor. 13 fill., csatornázási költség 4003 kor. 93 fill., leiratott 1687 kor. 76 fill., összesen 5691 kor. 69 fill.

Az árvapénztár forgalma volt bevételben a mult havi maradvánnyal együtt 531640 kor. 72 fill., kiadása 20493 kor. 49 fill., maradvány 511147 kor. 23 fill. A házi pénztárnak bevétel volt 214409 kor. 99 fill., a házi pénztárnak kiadása 214393 kor. 60 fill., a házi pénztárnak maradványa 16 kor. 39 fill. Az utépitési alap bevétel volt 25254 kor. 61 fill., az utépitési alap kiadása 13760 kor. 72 fill., az utépitési alap maradványa 11493 kor. 89 fill. A különféle alapok bevétel volt 833144 kor. 92 fill., a különféle alapok kiadása 84014 kor. 06 fill., a különféle alapok maradványa 749130 kor. 86 fill. Kövezetvám befolyt 6663 kor. 46 fill. Helypénz befolyt 6792 kor. 84 fill. Partvám befolyt 1010 kor. 15 fill., összesen 14466 kor. 45 fill., kiadás volt 1892 kor. 17 fill., maradt tiszta jövedelem 12574 kor. 28 fill.

A mértékhiitelesítő hivatalnál hitelesítették 91 darab folyadék mérték, 471 darab hordó, 16 darab száraz tárgymérő, 21 darab mérleg, 19 darab súly. Hitelesítési díj befolyt 312 kor. 82 fill. Az állategészségügy kielégítő volt, amennyiben a házi állatok között járványos betegségek fel nem merültek.

VAROS ES MEGYE.**Folytatólagos sorrendje**

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1901. évi január 9-ik napján d. u. 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

26. Aradvármegye és Arad szab. kir. város főispánjának átírata a főispáni hivatal részére egy díjnak alkalmazása iránt. 27. A nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszteriumnak intézvénye a város 1899. évi házi pénztári zárszámadásának és a kövezetvám alap zárszámadásának jóváhagyása tárgyában. 28. A kapitányi hivatal előterjesztése egy városi állatorvosi állás rendszerezése iránt. 29. Gruber Ede kérvénye a városi bérház épületben bérelt emetletközi lakás bérletének meghosszabbítása iránt. 30. Vajda Benő kérvénye a városi bérház épületben bérelt lakás bérletének meghosszabbítása iránt.

Institoris Kálmán,
főjegyző.

SPORT.

+ Az „Aradi Torna-egyesület“ választmányja f. hó 5-ikén este 8 órákor tartotta meg a mult évre szóló utolsó gyűlését, melyen Steinitzer Pál dr. alelnök elnöklelte alatt Szél Ernő, Sorbán János, Bródy József, Szilárd Győző, Szántó Mihály, Reimiger Samu, Székely Károly és Nagy Sándor voltak jelen. Steinitzer Pál dr. alelnök a napirend tárgyalása előtt szomorú esetet jelentett be a választmányynak, midőn bemutatta Robitsek Agoston dr. egyesületi elnöknek a választmányhoz intézet levelét, melyben haj-

lott korára, de még inkább megrongált egészségi állapotára hivatkozva, elnöki tisztségéről lemond. Nem akarja most ez alkalommal felsorolni amaz elévülhetetlen érdemeket, melyeket Robitsek Agoston dr. 20 éves elnöksége alatt az egyesület vezetése körül szerzett, csak röviden konstatálni kívánja, hogy az „Aradi Tornaegyesület“ az ő bőcs vezetése alatt jutott el az erkölcsi és anyagi virágzás azon fokára, mely az aradi sportegyesületek között az első helyet és a vezérszerepet biztosították neki. Tekintettel e soha el nem évülő érdemekre s azon általános tisztelet, nagyrabecsülés és szeretetre, melylyel az „Aradi Tornaegyesület“ minden tagja Robitsek Agoston dr. elnök személye iránt viseltetik, indítványozta, hogy a választmány az elnök lemondását ne fogadja el s kérje meg szeretet elnökét, hogy elnöki állását az egyesület díszére és javára továbbra is tartsa meg. Steinitzer Pál dr. indítványát a választmány egyhangulag és helyeslőleg elfogadta s elhatározta, hogy ezen gyűlésből kifolyólag küldöttség útján felkéri elnökét, kinek 20 éves elnöki működése az egyesület sikereiben gazdag történetével elválaszthatatlanul egybeforrott, hogy elnöki állását továbbra is megtartsa.

Ezután működő tagokul fölvették: Holló Fülöp és Szitha Gyula. Pártoló tagul fölvették: Matusik Márton 1901. január hó elsejétől. Közművelés József pénztárnok december hóról óvlasti jelentését Nagy Sándor titkár-művezető fel, mely szerint bevétel volt decemberben 170 korona, kiadás 93-14 korona. Kézpénz maradvány 8678 79 korona. Nagy Sándor titkár-művezető jelentése szerint december havában tartatott összesen 9 tornaóra, részt vett e 9 órában 223 tornász, egy órában átlag 24. Vivő-óra tartatott összesen 9, részt vett e 9 órában 47 vivő, egy órára esik átlag 5 vivő. Pénztárnok és titkár-művezető jelentését a választmány tudomásul vette. Ugyancsak Nagy Sándor titkár-művezető tett jelentést a december 14-ikén megtartott és szép eredménnyel lefolyt házi tornaversenyéről, mely jelentést a választmány örömmel vette tudomásul. Az 1900. évi rendes közgyűlés idejét a választmány 1901 február hó 2-ikára állapította meg, a városháza emeleti kis gyűléstermében d. e. 11 órákor. A „Magyarországi Tornaegyletek Szövetsége“ elnöksége aziránt kereste meg a tornaegyesület választmányát, hogy a mult hónapban elhunyt Vetsey István dr. emlékére alapítandó versenydíjra adakozzék. Tekintettel ama kiváló érdemekre, melyeket Vetsey István, mint a budapesti nemzeti tornaegylet alelnöke és az országos tornaszövetség igazgatóságának tagja a magyar tornaügy körül, mint a tornász egyik uttörő apostola szerzett, a választmány 20 koronát megszavazott s a tagok között a gyűjtést megindítja. Ezután a folyó ügyek letárgyalásával a gyűlés véget ért.

TÖRVENYKEZES.

§ Az ezredorvos panasza. Özvegy Klein Miksáné szül. Fischer Deborának besorozták egyetlen fiát huszárnak. A földhözragadt szegény asszonyt mindent elkövetett, hogy fiát, akit azonban a besorozás után betegsége miatt a katonai kórházba szállítottak, vagy kimentse végleg a katonaságtól, vagy pedig kieszközölje azt, hogy polgári kórházba helyezték át. Hogy valamiképpen célt érjen, pénzzé tette mindenét s az így szerzett 100 frtos bankót egy borítékba téve, a mult év március 24-én beállította dr. Hoter János ezredorvos magánlakására s ott előterjesztette kérelmét, a távozáskor a 100 frtot tartalmazó borítékot az orvos asztalán felejtette. Az ezredorvos feljelentésére a szegény asszonyt a büntetőtörvényszék megvesztegetés vétsége miatt helyezte vád alá. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntetőtörvényszék Gazdágó táblai bíró elnöklelte alatt. A tárgyaláson a vádlott nő tagadta, hogy ő megvesztegetni akarta volna az ezredorvost, a 100 frttal csak azt akarta elérni hogy fia csak mint bejáró beteg kezeltesse, s ne kelljen neki állandóan a kórházban tartózkodnia. A törvényszék dr. Balázs Elemér alügyész vád és dr. Leszlényi Imre védbeszéde után a vádlottat felmentette, mert nem látta beigazoltnak, hogy a vádlott a 100 frttal az ezredorvost kötelességszegésre akarta volna rábizni. Az ítélet ellen az ügyész felebbezett.

A KÖZÖNSEG KÖREBŐL.***Aradváros intéző köreinek figyelmébe!**

Ma voltam a katonai ügyosztálynál a katonabeszállás megváltását részéről bejelenteni. Ezuttal elmékedtem a főispán, hogy miért is nem lehetne az másképpen is. Ritka város, mely oly kedvező helyzetben van, mint Arad, hol a már felhagyott vár elég helyet nyujtana legalább az évente bevonuló tartalékosoknak, ha a férőhelyiségek egy része arra a célra helyreállítatnék. A háztulajdonosok evvel határozottan jól járnának, de a katonaság is csak nyerne vele. Ugy tudom, hogy ezen rendezkedést sem a város, sem pedig a katonaság intéző körei nem ellenzik, és azt is olvastam, hogy az egész helyreállítás csak mintegy 5000 koronába kerülne. Azt mondják erre: nincsen pénz! Azt hiszem, hogy ily aránylag csekély összegben, ha az annak kérésére is lenne, nem mulhatik ezen nagyon aktuális ügy. Az a szótatom tisztelt polgártársaimhoz: álljunk össze mi tehetségesebb háztulajdonosok és rakjuk össze a pénzt; a külváros szegényebb háztulajdonosait azonban kiméltjük meg ettől. És ha a város intéző körei oly kegyesek lesznek ezt az ügyet kellően kezükbe venni, akkor az általános ohajtott eredmény el nem maradhat. Én részéről erre a célra csekély tehetségemhez képest szívesen felajánlok ötven (50) koronát.

A Perényi-utczai 6. f. számú háznak tulajdonosa.

NAPIREND.

Január 8. Kedd. Róm. kath. naptár: Szeverin apát. — Prote-táns naptár: Szeverin apát. — Görög keleti naptár (december 26.): István, Mária. — A nap két 7 óra 32 perczkor, nyugszik 4 óra 10 perczkor. — A hald két 8 óra 24 perczkor, nyugszik 8 óra 57 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órákor 771.0 milliméter, délután 2 órákor 772.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órákor C° — 9.6, délután 2 órákor C° — 7.4. — Szél iránya és ereje reggel 7 órákor DN. 4. délután 2 órákor N. 3. — Felhőzet reggel 7 órákor borult, délután 2 órákor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 8 milliméter hó.

Időjóstás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Fagy, helyenként csapadék.

Szabadságharozli emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Erekiye-muzeum helyisége mellett üsterem.

Január 9. Városi közgyűlés délután 4 órákor. — A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órákor (Kereskedelmi iskola.)

Január 12. Gőzgépezők és kazánfűtők vizsgája. — Az aradi tanítótestületek segélyalapjának közgyűlése délután 4¹/₂ órákor (Polgári fiúiskola.)

Január 13. Az aradi hentesek kölcsönös kárbiztosító szövetkezetének közgyűlése délután 3 órákor (Ipartestület.)

Január 15. Világos hegyközség közgyűlése délelőtt 11 órákor.

Január 16. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órákor (Kereskedelmi iskola.)

Január 27. A németországi takarékos és segélyegylet mint szövetkezet közgyűlése délután 1 órákor.

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEI.

B. S. Temesvár. Az ön által gyűjtött előfizetők tegnapi küldték be az előfizetési pénzeket, s így Mikszáth „Jó palócok“ ezimű diszművét ma postára adtuk címére.

K. V. Arad. Természetes, hogy semmit sem fizet a biztosításért. A kötvényt három nap mulva megkapja.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

— Bécsi marhavásár. A mai lefolyt bécsi marhavásár, mint nekünk telegrafálják, lanyha lefolyású volt. Felhajtott összesen 4747 drb. Ebből 2694 magyar, 1146 galicziai és 907 drb német. Továbbá 856 drb apró marha.

Árak: Első rendű áruban 1 koronától 2 koronáig terjedő esés, más áruban még nagyobb hanyatlás métermázsánként. Elkelték magyar ökrök 56—78 koronával, galicziaiak 58—80 koronával, németek 60—86 koronával 100 klgrammonként.

* Az ezen rovat alatt kösölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 7.

Déltőzsde. Buzakinálát kielégítő, vételkedv nagyon jó. Nyugodt irányzat mellett 33,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaneműk változatlanok. Időjárás havas.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. áprilisa	7.57—7.59
Buza októberre	7.67—7.69
Rozs 1901. áprilisa	7.36—7.37
Zab 1901. áprilisa	5.95—5.96
Tengeri 1901. augusztusra	4.95—4.96
Repce augusztusra	12.75—12.78

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. áprilisa	7.57—7.58
Buza októberre	7.67—7.68
Rozs 1901. áprilisa	7.35—7.36
Zab 1901. áprilisa	5.97—5.98
Tengeri 1901. augusztusra	4.97—4.98
Repce augusztusra	12.75—12.85

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	669.—
Magyar hitelrészvény	673.75
Leszámitolóbank részvény	421.—
Rima-Murányi vasmű részvény	471.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	674.—
Közuti vasút	577.—
Városi villamos vasút részvény	294.—

REGENY-CARNOK.

A szürke asszony.

— Regény. —

Irtá: Sudermann Hermann.

Fordította: Hellerné-Oláh Margit. [17]

(Folytatás.)

IX.

Ot év mult el, — öt év tele gonddal és fáradtsággal. Pali ugyancsak keservesen harcolt a megélhetésért, reggeltől estig munkálkodva, szorgalmas keze mindenütt ott volt s minden sikerült, a mihez fogott. De ő ezt alig vette észre, mert elméjét mindig a jövő gondja foglalkoztatta. Homloka mindig ránczolt volt, szemében mindig ugyanaz a gonddal terhelt, magába mélyedt, merengő kifejezés ült s napok multak el a nélkül, hogy az asztalnál, vagy munka közben egy szót is szolt volna.

Meg volt győződve arról, hogy minden igyekezete hiábavaló. Apja köszönetére sohasem számíthatott; ezt ugyan könnyen elviselte volna, de nehezebb volt megtanulnia, hogy türelemmel viselje el, ha apja szeszélye egy óra alatt elrontotta azt, a mit ő heteken át nagy fáradtsággal felépített. Ha apja hazajött kirándulásából, gyakran megesett, hogy a béresek előtt tökféjnek, pimasznak nevezte s keserűen panaszkodott, hogy a gazdaságot ily ügyetlen és képtelen kezek közt kell hagynia, ha kötelessége, — senki sem tudta, micsoda kötelesség, — őt elszólítja hazulról.

Pali ilyenkor hallgatott, mert szíve mélyébe volt vésvé az Isten negyedik parancsolata: „Tiszteld atyádat és anyádat“ ő persze ezt a maga nyelvére így fordította: „Tiszteld atyádat anyáért“ — de szeme komoran firkészve sikamlott egyik béresről a másikra, s ha látta, hogy egyik mosolyog, vagy titkos kárörömmel szomszédját meglöki, másnap kiadott rajta.

A napszamosok közt volt egy, aki csaknem egész éven át a pusztai birtokon dolgozott. Randsusz Mihály volt a neve s Litvániából származott. Nem messze Helenenthaltól a pusztán, egy szegényes, roskadozó kis vityillóban lakott, melynek falai turfával voltak kirakva, nehogy eldöntse a vihar.

Gyalázatos, elvetemült felesége volt, ki már kétszer ült börtönben, s ki gyermekeit koldulni küldé.

Mihály hallgatag, komor ember volt, ki a munkáját rendesen végezte s zugolódás nélkül elment, ha már nem volt rá szükség, de pontosan megjelölt ismét, ha akadt a számára dolog.

Pali azelőtt ki nem állhatta, mert hallgatag, magába zárkózott lény s félős, komor arca kellemetlen benyomást tett reá, de aztán észébe jutott, hogy ő maga sem viseli magát épen nagyon másképp s ettől fogva megszerette Mihályt.

A mi pedig atyját illeti, ez úgy látszott, félt Mihálytól, mert a többi napszamosokat, ha ittas volt el-eldöngötte, míg Randsuszra sohasem emelte kezét. Mintha féken tartaná ez embernek a tekintete, melyet bozontos szemöldöke alól vetett reá.

Mihály volt Pali leghivebb segéde. Még a buza eladását is a városban reá merte bízni, ő hozta haza mindig a legtöbb pénzt . . .

A csendes pusztai birtokon ez öt év alatt lassan és alig észrevehetően nagy változás történt. A szegénység nyomai mindinkább eltűntek s a szükség mindig ritkább vendég volt a háznál. A kertben csinos virágágyak keletkeztek, hosszú sorokban zöld borsó és spárga tenyészett és a korhadt léczkerítés már régóta új palánkkal volt pótolva. A csorda évről-évre szaporodott két-három tehénnel s a tejeskocsi, mely a városba vitte minden reggel a tejet, sok szép pénzt hozott haza minden hó elsején.

Ha mindamellett szó sem lehetett keletkező jólétről, annak csakis az apa volt oka, ki a jövedelem legnagyobb részét elspokulálta, ha el nem itta.

Pali mégis annyira vitte, persze atya tudta nélkül, hogy havonként félre rakhatott egy pár tallért nővérei számára.

Fivérei több pénzbe kerültek, mint bármikor. Gottfried már letette a tanári vizsgálatot s a próbaévet egy gimnáziumban ingyen végezte. Max, a kereskedelmi levelező, minden évben pár hónapig volt hely, következőleg kereset nélkül. A kettő minduntalan leveleket irt neki, majd jóvialisan követelve: „Küldj rögtön kölcsön 30 tallért“, vagy pedig szívzszakasztóan rimánkodva: „Ha nem akarod hogy elveszszek, könyörülj rajtam és küldj stb.“

Palinak sok álmatlan éjelt szerzett a gond, hogy miképp segíthetne rajtuk s nem ritkán megtörtént, hogy magától vonta el a nekik küldött pénzt.

Max egyszer azt írta, hogy egészen kikopott ruháiból s hogy szüksége van egy nyári öltözetre. Pali éppen egy ünneplő kabátot akart varratni, mert kinőtt a régiből sóhajtvá zárta az erre szánt pénzt egy borítékba, hogy bátyjának küldje, de a hozzá irt levélben szerényen megemlíté, hogy saját ruhája sincs jobb karban. Bátyja erre nagylelkűen küldött neki két hét múlva egy csomag ruhaneműt, ezt írva: „Itt küldök neked egy viseltes öltözetet. Te szerény, igénytelen állásodban bizonyosan hasznát veheted még.“

Az ikreknek is jobb, fényesebb jövőt készített Pali, mint minőt a ház nyomasztó viszonyaitól várni lehetett. Kieszközölte, hogy a lelkész neje, egy volt nevelőnő, felvette őket magán neveléjébe, melyet a könyékbeli jó módu birtokos családok leányai számára tartott.

Nem az iskolapénz okozta a legtöbb gondot, — még a könyvekre és thékákra is akadt pénz. — de nehéz, igazán nehéz volt őket tisztességes ruhával ellátni, mert büszkesége nem engedte, hogy nővérei talán barátai mögött maradjanak s valami koldus gyermekeknek nézzék őket. Ő maga nagyon is jól ismerte, hogy mi az, ha félvállról nézik az embert, hogy ne óvta volna ettől nővéreit minden módon.

Anyja még e nőnek való gondolai körül sem volt segítségére. Szegény asszony férje örökös szialmaitól oly gyáva lett, hogy nem volt bátorsága csak egy nyomorult darabka szalagot is a saját felelőségére venni.

— A mit te teszesz, kedves fiam, az jól van téve — szokta mondani, mire Pali magamént a városba bevásárolni, hol a szabónő és kereskedő csalták, ahogy tudták.

Az ikrek gondtalan és pajzán leányokká fejlődtek, nem is sejtve, mily dráma játszódott le mellettük.

Tizedik évökben a falusi fiukkal verekedtek, tizenkettedikben velök együtt lopták a körtét és tizenötödikben ibolyabokrétát fogadtak el tőlük.

Híresek voltak mint az egész környék két legszebb leánya. Pali ezt jól tudta és büszke volt reá, de amit nem tudott, az volt, hogy légyottokat adtak a kert kerítése mögött s hogy a velök konfirmációra járt fiuk fele azzal dicsekedhetett, hogy égőpirós, édes ajkukat csókolta.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Január 7. —

Fehér Kereszt szálloda. Hartwig Ernest utazó Bécs. — Jurkovits Jenő utazó Budapest. — Keszler Hugó utazó Bécs. — Atzél Sándor birtokos Budapest. — Kempfner Béla utazó Temesvár. — Schlesinger Sándor magánzó Kalocsa. — Nyári Géza utazó Budapest. — Wertheimer Mór utazó Budapest. — Pauner Lajos utazó Budapest. — Kuhn Rikárd kereskedő Temesvár. — Deutsch Mór utazó Budapest. — Just Henrik kereskedő H.-M.-Vásárhely. — Pongráz Jenő utazó Budapest. — Czeglédy Jenő magánzó Szalonta. — Weisz Mihály utazó Budapest. — Pollák Ignátz utazó Budapest. — Müller Ignátz utazó Bécs. — Weisz Lipót utazó Temesvár. — Selinger Mór utazó Bécs. — Szigeti Lajos utazó Gyulafehérvár. — Spitz Henrik utazó Brünn. — Vitzly Jakab utazó Budapest.

Központi Szálloda. Gróf delo Motte Arthur birtokos Sarkány. — Rónay Lajos és neje százados F.-Szombatfalu. — Almay Olivér birtokos Alcsill. — Kosch M. Gottfried fakereskedő Szászrégen. — Pollák Frigyes kereskedő Budapest. — Pendl Károly kereskedő Temesvár. — Fischer Rudolf utazó Budapest. — Piskó Dániel utazó Budapest. — Adler Gusztáv utazó Budapest. — Kaiser Zsigmond utazó Nagyvárad. — Klein Lipót utazó Budapest. — Rác Mihály utazó Budapest. — Perlstein Mór utazó Bécs. — Lunzer M. hivatalnok Budapest. — Martics János magánzó Uj-Szt.-Anna.

Vass Szálloda. Krausz Lajos utazó Budapest. — Vermes Andor utazó Budapest. — Tischler Dávid utazó Szatmár. — Steiner Samu kereskedő Borossebes. — Csicsaki József utazó Bécs. — Rozner Ede utazó Bécs. — Hirsch Dezső utazó Bécs. — Anyos Imre hivatalnok Budapest. — Greff András kereskedő M.-Solymos. — Márta N. ügyvéd Lippa. — Nacht Viktor erdőkezelő Zimbró. — Kreiner József hivatalnok Budapest. — Bölte Frigyes Kőrösbánya. — Schlaf Mária utazó Bécs. — Kohn József utazó Szolnok. — Lőkös Pál magánzó Borossebes. — Szabó József ev. ref. lelkész Borossebes.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborszi ról reg. tel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnág este 6.35	Személyvonat este 3.57
Gyorsvonat este —	Gyorsvonat délelőtt 5.23
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjeli 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.08	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Városi színház.

Bérlet 97. sz.

Páratlan.

Kedden, 1901. évi január hó 8-án

A kis szökevény.

Operette 3 felvonásban. Irták: Hicks és Nichols. Fordították: Kacziány Géza és Makai Emil. Zenéjét szerző: Lionel Monckton és Iván Caryll.

SZEMÉLYEK:

Lord Coodle . Fenyéri Mór.	Leonello . . . Erczkóvy K.
Lady Coodle Tolnainé.	Pietro Boda F.
Stanley Rubos A.	Carmenita . . Turchányi O.
Dorottya Kertész Kata.	Alice Parlagi K.
Winnifred . . Felhő Rózsi.	Tamarind . . . Hegyessi Gy.
Flipper Szadai F.	Croel Szabó Lajos.
Barday Palágyi L.	Von der Höhe Solyom L.
Paloni, konzul Czako V.	Cook gynőke Nemes S.

Kezdete 7 órakor.

8. Osztály.

Huzás ma.

VII. Sorsjáték.

VEGYÜNK

Osztálysorsjegyeket,

1/8 drb megújítási sorsjegy 4.— kor. 1/2 drb megújítási sorsjegy 16.— kor. 1/8 drb vétel sorsjegy 8.— kor. 1/2 drb vétel sorsjegy 32.— korona
 1/4 drb megújítási sorsjegy 8.— kor. 1/1 drb megújítási sorsjegy 32.— kor. 1/4 drb vétel sorsjegy 16.— kor. 1/1 drb vétel sorsjegy 64.— korona.

Telefon 100. sz.

AZ ARADI IPAR- ÉS NÉPBANK

pénzváltó-üzletében

ARAD, „Fehér Kereszt“ szálloda épület.

Aradmegyében, egy 6000 lakossal, nagy forgalmu és nagy piacokkal bíró mezővárosban egy

50 év óta fennálló
fűszer és rövidárú 3427

üzlet

könnyű feltételek mellett azonnal

átadandó.

Czim a kiadóhivatalban.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkínobb, teljesen ártalmatlan, vegyszeres és zsírmentes készítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szünteti szelét, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbaját. Kiszimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is újbajos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemial intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltenek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak. Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Hirdetmény.

A néhai Hertschka Mór ösztöndíj alapítványnak a polgári iskolára vonatkozó egy helye betöltendő lévén, az Aradvárosi polgári iskola azon növendékeit, a kik ezen ösztöndíjat elnyerni óhajtják s tanulmányaik felől kitünő, másik felől pedig jeles osztályzattal bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám közvetlenül, vagy igazgatójuk útján 1901. évi január hó 10-ig benyujtsák.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

874—1900. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a nagylaki kir. járásbíróóság 1900. évi V. 364/3. számú végzése következtében, dr. Buck Adolf ügyvéd által képviselt, a nagylaki takarékpénztár javára, Guszt. Mitru ellen 1000 kor. s járulékal erejéig 1900. évi december hó 7-én fogantatosított kielégítési végrehajtás úján lefoglalt és 620 kor-ra becsült lovak, kocsi, butorok és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. járásbíróóság 1900. évi V. 422/2. számú végzése folytán 1000 kor. tőkeköv. és jár. erejéig a helyszínen vagyis Szemlakon alperes lakásán leendő eszközésére 1901. évi január hó 17. napjának d. e. 9^{1/2} órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pécskán, 1901. évi január hó 2. napján.

Klein Henrik
kir. bírósági végrehajtó.

3433

3384

Gondoljon mindenki a családjára!

AZ ARADI KÖZLÖNY

3000 koronára

biztosította minden előfizetőjét

baleset ellen.

Aki az **Aradi Közlönyre** 1901. január 1-től előfizet, az az **Aradi Ipar és Népbank** által képviselt **Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaságnál** baleset ellen biztosítva van **halál esetére**

= 3000 koronára, =

munkaképtelenség esetére

= 3000 koronára, =

részleges munkaképtelenség esetére pedig a 3000 korona megfelelő hányadára

Az Aradi Közlöny

előfizetői rendes biztosítási **kötvényt** kapnak kézhez.

Bejelentett és igazolt baleset után a kártérítési összeget azonnal kifizeti az

Aradi Ipar és Népbank,

mint a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság aradi vezérügynöksége.

A legnagyobb vidéki napilap most az Aradi Közlöny

Tökéletesen pótol minden fővárosi lapot Arad-, Csanád-, Békés-, Temes-, Torontál- és Hunyad-megyékben.

Megjelenik naponta 12—14 oldalon, vasárnap 24—30 oldalon.